

ЖЕТА

7/204 Вересень 2024

ЛВІВСЬКА АРХІЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Митрополит Ігор: «Хочу, щоб люди досягали найвищої мети, яку поставив перед нами Бог, – здобували Небо»

3 серпня свій День народження відсвяткував Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор. Про те, якими є ціннісні орієнтири, з якими словами звертається до Бога, чим захоплюється та як проводить свій вільний час, поспілкувалися з Владикою Ігорем напередодні свята.

Архієпископ люб'язно надав для публікації світлин з особистого архіву та поблагословив на публікування.

– Владико, з яких слів починаєте свій день?

– Зі слів молитви. Біля мене завжди є молитовник і найперше, що роблю, то читаю молитву на вставання.

Молитва св. Василя Великого, якою розпочинає свій кожен день владика Ігор:

Благословимо Тебе, небесний Боже і милосердний Господи, за те, що твориш для нас повсякчасно незліченні, великі, незбагненні, славні й дивні милості свої. За те, що дав нам сон для відпочинку нашої немочі й на полегшу для тіла в щоденних трудах. Благодаримо Тебе, що не погубив нас із беззаконними нашими, але виявив, як завжди, своє чоловіколюбство і підніс нас зі сну, щоб славословити могутність Твою. Тому молимо Твою безмірну благодать: просвіти наші думки, підведи очі й розум наш від тяжкого сну лінощів, відкрий наші уста та наповни їх хвалою Твою, щоб ми могли непохитно визнавати та славити Тебе, безначального Отця, із Єдинородним Твоїм Сином, і пресвятим, і благим, і животворящим Твоїм Духом, нині і повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

– Складаєте план на щодень?

– Завжди планую свій день і суворо дотримуюсь. Змалку сформував таку звичку. Можливо, лише два-три рази змінював намічене. Волю відмовитися від спонтанного запрошення, аніж від того, що вже маю заплановано.

– За що кожного дня дякуєте Богові?

– Коли ми були дітьми, то щоденно молилися, дякуючи за день. У монастирі навчилися щодня зранку і ввечері робити іспит сумління та дякувати Богові за все прожите. Ці іспити сумління допомагають також аналізувати свої вчинки і спонукають ставати кращим.

– Як змінити себе, якщо не змінюєш обставин і своє оточення?

– Загалом змінити себе дуже складно. Треба просити Бога, щоб допоміг у цьому. Та якщо ще й ті самі обставини, то це ще трудніше. Тому треба змінити обставини.

Сказано: «Не наражайся на гріх, бо в нього впадеш». А також: «Не допускайся малих гріхів, бо впадеш у великий». Якщо не боротися з цим, то тяжко оборонитися від такого.

Вважаю, що кожна людина потребує змінюватися. Завжди дивлюся на життя, на обставини, на людей, аналізую все, припускаю, з ким буду зустрічатися, і

якщо ці люди впливають на мене негативно, то, за можливості, стараюся їх уникати. Звичайно, всього не уникнеш, та можна проявляти над собою чуйність, просити Бога і боронитися від таких різних негативних ситуацій.

– Які обставини вплинули на Вас найбільше?

– На мене швидше вплинули люди, особливо часів підпілля нашої Церкви. В період радянського союзу, коли до нас приїжджали священники, ми з ними спільно молилися, сповідалися. Це сприяло підготуванню до служіння. Особливий вплив на мене мали такі отці як Іван Юськів, Василь Вороновський, Михайло Винницький. Вони були судженні, дехто й багато разів. Слухав їхні історії і вони були для мене спонукою та настановою розуміти своє покликання.

– Як з часом змінювалися Ваші ціннісні орієнтири?

– Мабуть, не змінилися. Бо Заповіді Божі та чесноти не змінюються. Якщо погляд скерований на Бога, то все, що довкола Нього і до Нього, є незмінно цінним.

– Владико, як любити людину – творіння Боже, – якщо вона завдає шкоди?

– Люблю її душу, бо Бог створив її, а Христос страждав за її спасіння. А решта – те, як вона поступає і якщо чинить зло, то цього не люблю. Хіба якщо знаємо, що та душа продана дияволу, то вже її любити не треба.

– Як не допустити, щоб роз'їдала лють на ворогів?

– Скажу так: коли Мойсей, побачивши, як єгиптяни знущуються над його народом, вбив єгиптянина. Не знаю, чи він це зробив зі злості, а чи з любові до Бога та до своїх одноплемінників... Пророк Ілля вирізав пророків Ваала, які були безбожниками і дурили людей, і казав іншим їх нищити. Не знаю, що більше його до цього мотивувало: їд на ворогів чи любов до Бога і ближнього... Та на Преображення Господнє обидва – Мойсей та Ілля – були біля Ісуса Христа.

– Чи є такі люди, з якими не хочете повторно бачитися?

– Очевидно, що є. Та коли вони приходять, то все одно зустрічаюся, і хоч мені прикро, та все ж спілкуюся з ними. Людей, які не вірять в Бога, ніколи не переконую, а лише раджу повторяти такі слова: «Боже, якщо Ти є, то проявися мені». Переконування нічого не дає.

– Які найяскравіші прояви Бога були у Вашому житті?

– У 80-ті роки я поїхав в село Голозубинці Дунаївського району, що на Хмельниччині. Це був березень. І там, на запрошення отця Юзефа Чопа, я сповідав вірян у римо-католицькому храмі. Він провадив реколекції, звершував Боже-ственні Літургії, а я у сповідальниці, що була на хорах, від 8 ранку до 15 години сповідав. Пригадую, залишилися троє чи четверо людей, які прийшли вже вдруге, бо щось ще не розповіли. Я міг ще їх дослухати, та вирішив вийти до лазнички. Коли повертався, жінки сказали не йти до костелу, бо туди зайшли п'ятеро комсомольців, які приїхали з Дунаївців, і сразу піднялися на хори – шукали мене... Тоді я зрозумів, як через такі дрібні потреби мене Бог оберіг.

– Ви інколи сваритеся з Богом?

– Не сварюся, але часом запитую, чому ця війна триває, невже наші люди найгірші? Знаю, як Бог випробовував ізраїльтян, що вони переживали різні війни, полони, жорстокість... Та потім думаю – чому маю повчати Бога?

Так і нині вранці роздумував, що Бог міг би в різний спосіб покарати москвитів, щоб вони були неспроможні воювати. Та потім зловив себе на думці, чому вчу Бога, як він має поступати. Тому кажу: «Боже, Ти ліпше знаєш, що робити. Зми-лосердись над нами і заверши ту війну».

– Чи маєте улюблені вірші або розділи Святого Письма?

– Кожна книга має свою глибину. Я читаю Святе Письмо за порядком, по одній сторінці на день. Улюблені пророки – Ісаї, Єремія, Єзекиїл, Даниїл. Вражає

їхня простота і влучність пояснень та звернень.

Сьогодні читав думки пророка Єзекиїла, у яких він звертається до пастирів, що вони не пасли його стада, не перев'язували їхні рани, не шукали заблудлих... І я думав про себе: може, також чогось не роблю, не дію тоді, коли це потрібно...

– Як любите проводити свій вільний час?

– Вільний час маю зрідка. Та, коли випадає нагода, то подобається рибалити і збирати гриби.

Вдома читаю. Також люблю писати проповіді. Стараюся доносити людям щось добре, побожне, катехитичне, щоб вони були свідомі, що життя треба прожити так, аби досягти найвищої мети, яку поставив перед нами Бог, – здобути Небо.

– Що допомагає перезавантажуватися і наповнюватися новими силами?

– Молитва – перш за все. Якось зміна, наприклад – поїхати на риболовлю. Почитати якусь цікаву книгу.

– Що читаєте?

– Недавно перечитав великі біографічні праці про Митрополита Андрея та Патріарха Йосифа. Також читав про отця Степана Дзюбину. Тепер дочитую про одного священика греко-католика в Польщі. Тексти Івана Золотоустого... Також не так давно читав книгу про пророка Йону Галини Теслюк.

Подобається читати книги Юрія Михальчишина про нашу розвідку, про різних постатей, які формували нашу державу.

– Які місця Вас надихають?

– Мені подобається йти в ліс, гори. Милуюся нашими полями, долами, рівнинами – це мене захоплює.

– Маєте якісь улюблені смаколики чи страви?

– Чогось такого, щоб я за цим пропадав, нема. Смакують гострі страви. Люблю вареники з квашеної капусти.

Недавно я був на одній гостині після освячення будинку, то там мама нашого отця зварила білий квашений борщ. Це було дуже смачно. Я їв такий востаннє, коли ще моя мама була жива. Думав, що тепер такого вже ніхто не готує.

– Якими словами найчастіше звертаєтесь до Бога?

– Боже, прости мені і зми-лосердися над нашим людом, нашим народом. Ми тебе любимо, пам'ятаємо, віримо Тобі.

Молюся завжди за наших людей. Вночі, коли є тривога чи коли просто просинаюся, завжди молюся три «Отче наш», три «Богородице Діво», три «Слава Отцю...» і благословлю на кожну сторону нашої України та прошу, щоб Господь беріг наше військо і нашу землю, наш народ і все, що є в нашій країні.

Підготувала Наталія Павлишин
Пресслужба Львівської архієпархії

Представлено медичного капелана працівникам онкоцентру у Львові

24 червня єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир в Львівському онкологічному регіональному лікувально-діагностичному центрі на запрошення генерального директора п. Олега Дуди представив лікарям медичного капелана – отця Василя Золотого.

Зустріч з медиками у понеділок, день свята Святого Духа, розпочалася відповідно – із молитви до Святого Духа.

«Ми завжди думали про те, як має бути збудована духовність нашої лікарні. Досліджували досвід інших лікарень. Розуміємо, що наша лікарня також повинна мати свого капелана. Священика, який буде частиною реабілітації наших пацієнтів та працівників. В наших планах також є формування каплиці на першому поверсі нашої лікарні. В це велике свято хочу побажати, щоб Пресвята Трійця оберігала всіх нас, наші родини та лікарню й додала нам віри в Бога і перемогу нашого народу», – сказав у вітальному слові генеральний директор Олег Дуда.

Відтак було зачитано Декрет митрополита Ігоря про призначення.

У вітальному слові владика Володимир подякував Олегу Дуді та всій адміністрації лікарні за зроблений крок на зустріч для співпраці з Церквою й наголосив, що Церква признає капелана для того, щоб послужити всім, хто цього потребуватиме, а найперше – медичним працівникам й їхнім пацієнтам. «Ця лікарня є місцем болю і страждання, але також місцем великої надії, любові, терпеливості та милосердя», – ствердив архиєрей.

Новопризначений капелан о. Василь Золотий запросив медиків разом долати стереотипи про капеланство, яке є не лише для військових, але й для медичних працівників. Він запросив їх бути відкритими й ініціативними у питаннях духовної співпраці.

Пресслужба Львівської архієпархії

Члени товариства «Бойківщина» вшанували пам'ять Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського

24 червня на Святоюрській горі учасники товариства «Бойківщина» вшанували пам'ять Блаженнішого Мирослава Івана кардинала Любачівського – вихідця із Бойківщини, а також провели благодійний захід на підтримку ЗСУ.

Панахиду з нагоди 110-х роковин від дня уродин Блаженнішого звершив єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир. Під час благодійного заходу архиєрей звернувся до учасників з вітальним словом, заохочуючи усіх присутніх, за прикладом Мирослава Івана Любачівського, щоразу повертатися до книги, яка є джерелом мудрості.

Під час вечора провели також благодійний аукціон на підтримку ЗСУ. Музичним співом супроводжував бойківський ансамбль з с. Либохори.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир звершив дияконське рукоположення Ярослава Пузича

«Маємо ласку звершувати сьогодні дияконське рукоположення співбрата Ярослава. Дияконія означає, між іншим, свідчення любові та справи милосердя. Це водночас є одним з вимірів мучеництва» – на це звернув увагу єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир під час проповіді на свято новомучеників УГКЦ 27 червня, звершуючи в Архикатедральному соборі святого Юра дияконське рукоположення Ярослава Пузича.

Проповідник зауважив, що живемо в непростий війсьничий час. Окрім поля битви, на якому триває боротьба за кожен клаптик української землі, є ще дуже багато моральних та внутрішньополітичних викликів, які вимагають вирішення. «Ключовим є питання моралі нашого суспільства. Відчуваємо велику загрозу втратити правдиве християнське розуміння родини. Великою гуманітарною кризою є питання освіти. Хто ж тоді буде відбудовувати державу, в ній жити? Це для нас певний екзаме́н. Адже можна виграти війну на полі битви, але водночас знищити себе зсередини», – застеріг він.

«Багато хто питає себе: а що я можу зробити для перемоги? Найперше, важливо сумлінно жити власним покликанням на своєму місці, бути моральною та чесною людиною. Це насправді вже є дуже багато. Чи це легко? Ні, нелегко. Але суспільство складається з конкретних людей. Також мегаважливо не знеохочуватись. Нинішнє євангельське слово наголошує: «Хто витримає до кінця, той спасеться». Будь-яка справа вимагає терпеливості та витривалості. Кожна людина мусить подивитись, де вона черпає джерело сили, адже дуже швидко можна вигоріти», – додав архиєрей.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Нехай нам ніколи не забракне пам'яті про наших Героїв», – владика Володимир на меморіалі пам'яті УСС

У неділю, 23 червня, на свято Зіслання Святого Духа, владика Володимир у співслужінні духовенства звершив панахиду на могилах Українських Січових Стрільців, що на Янівському цвинтарі у Львові. Після молитви єпископ-помічник Львівський звернувся до присутніх з духовним словом.

«Цей день П'ятидесятниці є днем народження Церкви. Він показує, чим є Церква. Ми можемо думати, що Церква – це мури, структура, адміністрація чи релігійна бюрократія. Ні! Церква – це ми: я і ти! Навіть якщо хтось має причини для того, щоб нарікати, що щось не так, то це ми нарікаємо самі на себе, бо ми її творимо. Хоч Церкву творимо не лише ми – ті, які живемо на землі», – пригадав архиєрей.

Пам'ять про тих, хто відійшов до вічності, є великою справою, бо тим самим ми пам'ятаємо про себе. Бо наша історія – це наше життя, яке неможливо почати з початку. В житті можемо писати нові сторінки нашої історії, але нове життя неможливо почати, бо історія йде разом з нами і ми не можемо її відкинути. Ми – на тому місці, де похоронені люди, які також творили історію, які прокладали шлях до нашої Держави, нашої Незалежності і для того, щоб ми могли тут, живі молитися і прославляти Бога.

«Панахида – коротенька молитва, яка творить пам'ять про цілі покоління та події. Нехай всім нашим героям Бог дарує вічні обійми, а нам ніколи не забракне пам'яті про них», – завершив своє слово владика Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Дзвони – це безпомилкові сигнали опору проти відчаю», – єпископ Герман Глетлер у Новояворівську

«Нові дзвони Новояворівська на дзвіниці, освячені сьогодні, зобов’язують нас остерігатися небезпечних голосів зневіри та всіх отруйних голосів ідеологій і пропаганди. Вони зобов’язують нас уважно прислухатися до Божого голосу, який нас утішає, молитися один за одного, а також проявляти активне милосердя і солідарність. Я з радістю приймаю цю місію. Так, ці дзвони є символом людської солідарності, яку я з радістю обіцяю всім вам від імені Католицької Церкви в Австрії. Наповнюймося звучанням цих «інструментів довіри» сьогодні і в майбутньому!» – так мовив єпископ Інсбрука Герман Глетлер під час проповіді 29 червня, у день празника верх. апп. Петра і Павла, в однойменному храмі в Новояворівську з нагоди храмового свята.

Владика Герман співслужив єпископу-помічнику Львівської архієпархії владичі Володимиру, який очолив урочисту Святу Літургію. У молитві єдналися монахи-редемптористи, сестри-монахині, представники влади, парафіяни та мешканці м. Новояворівськ.

Після спільної Божественної Літургії архиєреї разом з духовенством освятили дзвіницю, приміщення духовно-психологічної поради, а також відбулося освячення води з нагоди празника.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир звершив священниче рукоположення Юрія Кріля

«Великим даром для Церкви є священство. Ми маємо ласку сьогодні бути учасниками священничого рукоположення Юрія, сина яворового краю. Бог дає священнику велику владу, але не для панування, а для служіння. Нехай Ісус Христос, найвищий Первосвященик, буде для Тебе прикладом у служінні» – на цьому наголосив єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир під час проповіді у четверту Неділю після Зіслання Святого Духа в Архикатедральному соборі святого Юра, звершуючи священниче рукоположення Юрія Кріля.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир звершив дияконське рукоположення Ростислава Яреми

На свято Успіння св. Анни, 25 липня, владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, здійснив дияконське рукоположення Ростислава Яреми в Архикатедральному соборі святого Юра.

«Сьогодні звершуємо празник Успіння св. Анни... На праведне життя св. Анни вдивляється сьогодні наш співбрат Ростислав, приймаючи дияконське рукоположення. Через свою посвяту людина не пригадує Богів, що йде за ним. Зрештою, Бог кличе людину. І Він це знає і пам’ятає. Ми пригадуємо радше собі про наше служіння. Це служіння не обмежене часом, актуальне також у XXI столітті. Бог кличе нас до різного служіння, ми називаємо це покликанням. Ми цього самі не можемо придумати, хоча на це погоджуємося. Але Бог зі своєї сторони дає ласку на цю дорогу. Рано чи пізно земне життя людини наближається до завершення. Сьогодні говориться багато про правильні інвестиції, численні менеджери працюють над цим. Заінвестуймо ціле наше життя в добру справу», – наголосив у своїй проповіді архиєрей.

Благодійний захід на підтримку Збройних сил України у Сквилові

6 серпня у селі Скнилів Зимноводівської ОТГ відбувся благодійний захід на підтримку Збройних сил України. У події, що відбулася в рамках святкування храмового свята Преображення Господнього, взяв участь бойовий оркестр 24-ї окремої механізованої бригади ім. Короля Данила. Військові оркестранти поділилися з громадою підбіркою своїх найкращих музичних композицій, а скнилівчани у свою чергу зробили свій фінансовий внесок у зміцнення спроможностей «королівської» бригади. В часі події вдалося зібрати понад 80 000 благодійних коштів, які будуть спрямовані на придбання необхідного військового обладнання. Перед громадою від імені керівництва бригади виступив військовослужбовець бригади Андрій Вітрів і поділився історією бойової зв’язки «королівської» бригади та представив потреби, які сьогодні є. Також він вручив відзнаку адміністратору парафії Преображення о. Тарасу Байцару за внесок, який громада здійснює у підтримку ЗСУ.

Парафіяльна громада Скнилова з початку повномасштабної війни активно долучається до підтримки українського війська. Діє волонтерський штаб, який відповідає на потреби воїнів, безперервно виготовляються маскувальні сітки, харчові набори, відбуваються численні благодійні ярмарки та культурно-мистецькі заходи і події, які допомогли громаді передати понад 3 мільйони коштів на потреби фронту.

Пресслужба Львівської архієпархії

Українці Ганновера передали карету швидкої допомоги Краматорську

Українська громада Святого Володимира УГКЦ із Ганновера (Німеччина) передала карету швидкої допомоги для однієї з лікарень Краматорська. Цей цінний транспортний засіб, а також медикаменти й обладнання були зібрані завдяки спільним зусиллям вірян.

Освятили карету Блаженніший Святослав, Отець і Глава УГКЦ, владика Володимир Ющак, єпарх Вроцлавсько-Кошалінський, а також владика Володимир Груца, єпископ-помічник Львівської архієпархії.

Доставили гуманітарну допомогу до України Марія Максимців разом із головним лікарем клініки в Ганновері Андре Готшалком. Передали також і медичне обладнання: портативний дефібрилятор та кардіограф, портативний відсмоктувач мокротиння та портативний кисневий апарат. Окрім транспортування допомоги, метою поїздки було ознайомлення із ситуацією в Україні на власні очі.

Довезти гуманітарну допомогу до Донеччини допомогли владика Максим Рябуха, єпископ-помічник Донецького екзархату УГКЦ, разом з о. Андрієм Бухваком, канцлером Донецького екзархату УГКЦ.

Ця благодійна акція – яскравий приклад солідарності українців у всьому світі та підтвердження того, що навіть на відстані ми можемо допомагати тим, хто найбільше цього потребує.

Пресслужба Донецького екзархату

Освячення нового храму в Марійському духовному центрі «Зарваниця»

14 серпня в Марійському духовному центрі «Зарваниця» відбулося освячення храму Пресвятої Родини, будівництво якого розпочалося у 2020 році. Святкове богослужіння очолив Архієпископ і Митрополит Тернопільсько-Зборівський Василь Семенюк. Із ним співслужили єпископи-помічники Теодор і Володимир та численне духовенство. Під час Літургії було освячено іконостас, престол і сам храм.

Після Літургії владика Василь висловив вдячність усім, хто долучився до спорудження цієї святині: архітекторам, будівельникам, жертводавцям.

Варто додати, що 26 квітня 2020 року, у Томину неділю, відбулося освячення наріжного каменя під будівництво Вифлеємського храму Пресвятої Родини. Це була перша цеглинка у фундаменті майбутньої святині.

Пресслужба Тернопільсько-Зборівської архієпархії.

Івано-Франківська архієпархія отримала 20 тонн продуктів з Італії

У середині серпня 2024 року Івано-Франківська архієпархія УГКЦ у межах італійсько-українського проєкту «Разом з Україною завжди» отримала першу частину гуманітарної допомоги – близько 20 тонн продуктів. Уже сформовані продуктові набори роздають людям у потребі, котрі постраждали внаслідок війни.

Цю ініціативу Івано-Франківська архієпархія реалізує за фінансування італійської Агенції з питань співробітництва в галузі Розвитку AICS у співпраці з італійськими організаціями «Focsiv», «Missione Calcutta», ARCS, «Condivisione tra i popoli» та IBO Italia.

Варто зазначити, що, крім роздачі продуктових наборів, у межах «Разом з Україною завжди» також надається психологічна допомога людям від кваліфікованих спеціалістів. Разом із командою дистрибуції до різних протопресвітератів Івано-Франківської архієпархії приїжджатимуть медики Лікувально-діагностичного центру «Клініка святого Луки», які забиратимуть кров для загального аналізу й матимуть змогу на місці зробити кардіограму.

У цей час для дітей передбачена програма, яку втілюватимуть аніматори, що до цього брали активну участь у літньому таборі «Blessed camp». Завдяки цій благодійній ініціативі під час проведення табору було надано 400 безкоштовних місць для пільгових категорій дітей, зокрема для дітей військових, внутрішньо переміщених осіб, дітей-сиріт, а також дітей із малозабезпечених сімей.

Також для найбільш вразливих верств населення надаються абсолютно безкоштовні пакети медичної допомоги в «Клініці святого Луки». У межах проєкту передбачені й безкоштовні юридичні консультації для вразливих категорій населення.

Пресслужба Івано-Франківської архієпархії

Літній відпочинок в Італії для українських дітей

З 26 липня по 10 серпня 75 дітей із Харкова, Запоріжжя та Краматорська взяли участь у таборі «Літній відпочинок українських дітей у час війни» в італійському П'ємонті. У відпочинковому комплексі в муніципалітеті Фрабоза-Сопрана малеча відвідувала екскурсії, займалася спортом, молилася та спілкувалася. Відтак діти розповіли про життя в умовах війни, труднощі, які виникають у дітей та їхніх родин в українських реаліях. Табір завершився теплим святом прощання, де діти обмінялися подарунками, що стали символом дружби та підтримки.

Варто додати, що захід відбувався завдяки співпраці «Карітасу України» та «Карітасу Італії», а також за підтримки організації ACLI.

Пресслужба Харківського екзархату

Введення в уряд офіцерів і делегатів Ради Лицарів Колумба

18 серпня у Патріаршому соборі Воскресіння Христового в Києві відбулася церемонія введення в уряд національних офіцерів та регіональних делегатів Національної ради Лицарів Колумба в Україні. Їх благословив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Передовсім Глава УГКЦ зачитав молитву-благословення для братів-лицарів. Опісля Предстоятель освятив відзнаки. Відтак відбулося введення в уряд 18 офіцерів і делегатів, яке очолив національний делегат Лицарів Колумба в Україні бр. Микола Мостов'як.

Департамент інформації УГКЦ

На Львівщині відзначили річницю хрищення митрополита Андрея Шептицького

У с. Терновиця (кол. Брухналь) на Львівщині відбувся духовно-мистецький захід, приурочений 159-й річниці хрищення слуги Божого митрополита Андрея Шептицького. Захід відбувся 8 серпня на місці хрищення митрополита в 1865 році – площі біля костелу Пресвятої Трійці.

У святкових заходах взяли участь єпарх Сокальсько-Жовківський Михайл Колтун, єпископ-помічник Сокальсько-Жовківської єпархії Петро Лоза, а також апостольський адміністратор єпархії Святого Володимира Великого в Парижі Гліб Лончина. Вони виголосили молитву Андрея Шептицького.

У пам'ять про митрополита під час святкувань Франківський драмтеатр представив виставу «Нація», створену за однойменною книжкою української письменниці Марії Матіос. Показ драми реалізовано в межах проекту «Брухналь – родинний костел Шептицьких». Метою мистецького дійства було привернення уваги громадськості до аварійного стану костелу Святої Трійці.

Також усі охочі мали змогу оглянути фотовиставку «Брухналь в об'єктиві», де були роботи учнів школи фотографії імені Дієго Марадони.

Музичним акомпанементом заходу було виконання духовного гімну «Боже великий, єдиний» разом з юнацько-дитячим парафіяльним хором «Лелія» храму Святих апостолів Петра і Павла.

Пресслужба Сокальсько-Жовківської єпархії

Патріарша фундація «Мудра справа» отримала допомогу від уряду Словаччини

У межах співпраці 5 серпня гуманітарну допомогу Патріаршій фундації «Мудра справа» передав посол Словацької Республіки в Україні Павел Віздал. «Я дуже радий, що є така змога сьогодні бути тут, передати словацьку гуманітарну допомогу: речі, одяг, обладнання для лікарень тощо. Це допомога з нашого Міністерства внутрішніх справ, вартістю понад 200 тисяч євро. Це вже друга допомога зі Словаччини, яка хоч трішки допоможе людям, які потребують», – наголосив посол під час зустрічі.

Керівник Патріаршої фундації «Мудра справа» о. Любомир Яворський розповів, що гуманітарний вантаж складається з одягу для дітей і дорослих, медичних препаратів, ношів для евакуації поранених тощо. Тепер це все буде посортовано, і через пункти незламності, які є в церковній мережі, та центри зцілення ран ця допомога буде роздана потребуючим.

Співпраця з урядом Словаччини і ця гуманітарна допомога відбувалась за старанням Пасторально-міграційного відділу УГКЦ та владики Степана Суса, керівника цього відділу.

Департамент інформації УГКЦ

На Херсонщині росіяни зруйнували храм УГКЦ

У неділю, 11 серпня, росіяни ракетою знищили храм священномученика Кипріяна і мучениці Юстини в с. Антонівка Херсонської області.

Зі слів священника парафії Ігоря Макара, зруйнована церква – перша, яка була збудована на території Одеського екзархату, виокремленого з Одесько-Кримського у 2014 році. Вона знаходилася на віддалі 300 м від р. Дніпро і відповідно на лінії фронту.

Це уже друга спроба окупантів знищити храм. У п'ятницю, 9 серпня, через скид із дрона сталася пожежа. Тоді місцеві мешканці та прихожани власними силами погасили вогонь і вберегли святиню.

Парафію святого священномученика Кипріяна та мучениці Юстини в Антонівці на Херсонщині засновано 2005 року, де першу Божественну Літургію звершив 19 жовтня 2005 року о. Ігор Макар.

Пресслужба Одеського екзархату

Українські вівтарники взяли участь у зустрічі з Папою Франциском

На традиційній зустрічі зі Святішим Отцем Франциском у Римі, яка відбувається один раз на 4 роки, разом із близько 50 тисячами вівтарників з усього світу чи не вперше офіційно взяли участь також шістнадцять українських вівтарників персональної парафії Святого Миколая УГКЦ з осідком у м. Бамберг (Німеччина), а саме – з громад у містах Бамберг, Нюрнберг, Ерланген, Кульмбах і Кобург. Супроводжували спільноту українські душпастирі о. Іван Сохан та о. Ігор Черніховський.

Тижнева програма зустрічі вівтарників зі Святішим Отцем включала молитовно-духовні та культурно-відпочинкові заходи. Гаслом цьогоорічного паломництва стали слова Господнього запевнення з книги пророка Ісаї (41, 10) «Я з тобою!».

Як відомо, вівтарники – це спільнота дітей у парафії, які прислужують біля престолу, допомагаючи священикові у звершенні богослужінь.

Пресслужба Апостольського екзархату в Німеччині та країнах Скандинавії

Паризька Олімпіада: 120 капеланів в олімпійському селищі

В олімпійському селищі в Парижі діяв мультирелігійний осередок, де в п'яти пристосованих залах учасники змагань могли знайти духовний супровід капеланів, духовних осіб і мирян, чимало з яких також є вихідцями зі світу спорту.

«Спортсмени – це не тільки м'язи. Не можна розділяти тіло, дух і душу», – зазначає Філіп Гонігам, католицький капелан і колишній чемпіон Франції з бігу на 400 м з бар'єрами. Він підкреслює, що віра, доповнюючи медичну та психологічну допомогу, яку отримують спортсмени, дозволяє їм осмислити те, що вони переживають, а також підготувати своє майбутнє після завершення спортивної кар'єри. Щоби сприяти духовному життю спортсменів різних національностей та мов, капелани прибули з різних країн. «Найважливіше – бути повністю доступними для людей, які приходять до нас», – підкреслює Філіп, який був делегатом з питань душпастирства світу спорту в французькій дієцезії Мец.

Олімпійці також мали змогу брати участь у богослужіннях. Католики, наприклад, приходили на Святу Месу в розташованому неподалік храмі Святого Одуена.

«Vatican News»

Патріарх Варфоломій: Ми з Папою Франциском одностайні в засудженні війни в Україні

Вселенський Патріарх Варфоломій наголосив на одностайності Константинопольської Православної Церкви з Римським Апостольським Престолом щодо засудження російської агресії проти України. Про це він розповів в інтерв'ю виданню «The Pillar».

Патріарх наголосив, що, незважаючи на різні голоси критиків, які звинувачують Папу Франциска в недостатній рішучості у засудженні дій росії, Константинопольський Патріархат високо цінує його пастирську турботу про страждальний український народ. Відтак відзначив особисту участь Папи в поверненні викрадених українських дітей та залучення Ватикану до Саміту миру. А ще нагадав, що «Папа також гостро висловився у своєму зверненні до московського патріарха Кіріла, називаючи його «вівтарником президента путіна». «І ми, як і Святіший Отець Франциск, є одностайними в засудженні війни в Україні», – заявив Вселенський Патріарх.

Коментуючи свої стосунки із трьома останніми римськими понтифіками, Патріарх Варфоломій назвав їх «дорогими друзями і партнерами в поширенні християнської єдності». Він відзначив надзвичайну харизму Івана Павла II, глибоке богословське мислення Бенедикта XVI та смиренність і опіку над убогими у Франциска.

Крім цього, Патріарх Варфоломій поділився думками щодо зцілення схизми між Сходом та Заходом, яка відбулася 1054 року, висловивши надію на зцілення розколу між Церквами. «Без сумніву, ми палко молимося за зцілення схизми 1054 року», – сказав він.

Патріарх нагадав про початок діалогу любові між двома Церквами-сестрами в 1960-х роках та про результати роботи Змішаної богословської комісії. «Сподіваємося, що цей діалог принесе багато плодів і стане конкретним кроком вперед до здійснення повної єдності двох Церков, коли Бог дозволить, щоби здійснилося бажання самого Христа, щоб ми «були одно» (Ів. 17, 11)», – підсумував Патріарх Варфоломій.

Департамент інформації УГКЦ

110 років Товариства святого Павла: бути справжніми апостолами

Генеральний настоятель паулістів звернувся із листом до послідовників блаженного Джакомо Альберіоне, ділячись думками про те, що означає сьогодні поширювати Боже слово через засоби комунікації.

«Ці 110 років історії та паулістського апостольства є спадщиною, яка спонукає нас піднести погляд вгору та ставати учасниками подій нашого людства. Сьогодні, як і вчора, потрібна відвага, щоб посвятитися місії, яка в комунікації визначає процес, що веде до змін, до «перетворення» історії, до переходу, який для святого Павла означає перехід від «старої» до «нової» людини», – читаємо у посланні Генерального настоятеля Товариства святого Павла о. Домініка Солімана, яким він звернувся до Згромадження з нагоди 110-ї річниці його заснування. Саме 20 серпня 1914 року блаженний Джакомо Альберіоне започаткував Товариство святого Павла, а разом з ним – паулістську чернечу родину, яка сьогодні об'єднує 5 згромаджень.

«Століття біблійного апостольства, яке ми відзначаємо цього року, дає нам можливість оживити найсправжніший сенс нашого покликання, – веде далі Генеральний настоятель. – Ми справді є «апостолами», як святий Павло і блаженний Альберіоне, і коли ми даруємо Ісуса, Отче Слово, ми беремо участь у тій зустрічі, яка перетворює і зцілює кожну рану людства». У цьому контексті він наводить слова засновника, який повчав, що «апостолом є той, хто молиться, хто промовляє, хто діє, хто страждає, хто любить, хто вірить, хто надіється. Але також і значною мірою апостолом є той, хто пише, хто друкує, хто поширює Боже слово».

Місією товариства є євангелізація через засоби суспільної комунікації та друковане слово, наповнюючи християнським змістом культуру, а також молитва в цьому намірі. Послідовники блаженного Джакомо Альберіоне служать і в Україні. В Хмельницькому є спільнота Сестер-учениць Божественного Вчителя, а у Львові – спільнота Товариства святого Павла, члени якого відомі також як отці-паулісти. Також у Львові діє «Видавництво святого Павла».

«Vatican News»

Одну з бригад ЗСУ названо на честь митрополита Андрея Шептицького

23 серпня 2024 року Президент України Володимир Зеленський підписав указ № 528/2024, яким 103-й окремій бригаді територіальної оборони Сил територіальної оборони Збройних сил України присвоєно почесне найменування «імені митрополита Андрея Шептицького». Відтепер бригада носитиме ім'я видатного церковного діяча і національного лідера, який залишив помітний слід в історії України.

У 103-й бригаді повідомили, що це перша бригада територіальної оборони Сил територіальної оборони Збройних сил України, якій присвоєно почесне найменування.

24 серпня 2024 року під час державних урочистостей із нагоди 33-ї річниці Незалежності України на Софійській площі в Києві стрічку з почесним найменуванням із рук Верховного Головнокомандувача та Президента України Володимира Зеленського отримав командир 103-ї бригади полковник Ігор Бондаренко.

Опісля Отець і Глава УТКЦ Блаженніший Святослав зустрівся з бійцями 103-ї окремої бригади ТрО імені митрополита Андрея Шептицького і привітав їх із цією почесною відзнакою.

Департамент інформації УТКЦ

Новий ординарій для католиків вірменського обряду в Східній Європі

21 серпня у Ватикані повідомлено про те, що Папа Франциск призначив преподобного Георгія Норадункяна з Патріаршого інституту духовенства з Бзоммара ординарієм для католиків вірменського обряду в Східній Європі, надаючи йому архієпископську гідність та титулярний осідок Севастії.

Ординаріат для католиків вірменського обряду в Східній Європі, осідок якого знаходиться у вірменському місті Гюмрі, охоплює вірних у Вірменії, Грузії, а також в країнах Східної Європи, включно з Україною. Осідок був вакантним після того, як Синод Вірменської Католицької Церкви 23 вересня 2021 р. обрав тодішнього ординарія Рафаїла Франсуа Мінасяна Патріархом Кілікії Вірменської Католицької Церкви.

Владика-номінат Георгій народився в Алеппо (Сирія) 16 листопада 1968 року. В 1995 році став священником у Патріаршому інституті духовенства з Бзоммара, а 1997 року здобув ліценціат у Папському салезіянському університеті. Виконував різні душпастирські та адміністраторські обов'язки, зокрема, був ректором Папської вірменської колегії в Римі, адміністратором екзархату в Єрусалимі та Аммані, парохом вірменської спільноти в Ліоні (Франція). У 2023 році переїхав з Франції в Ліван, де дотепер був Патріаршим намісником в Інституті духовенства та настоятелем монастиря Пресвятої Богородиці в Бзоммарі.

«Vatican News»

У Харків прибула допомога, організована за участі Ватикану

«12 серпня 2024 року до нашого храму Святого Миколая у Харкові прибула гуманітарна допомога з Риму від собору Святої Софії», – повідомив владика Василь Тучапець, екзарх Харківський, у відеоролику, записаному на тлі греко-католицького кафедрального собору Святого Миколая в Харкові, складаючи подяку за цей черговий вантаж, до організації якого долучилася також Дикастерія служіння милосердя за активної участі її очільника кардинала Конрада Краєвського.

8 серпня від собору Святої Софії в Римі в Україну вирушив черговий гуманітарний вантаж. Як розповів у коментарі для ватиканських медіа кардинал Краєвський, до організації відправлення долучилися також військовослужбовці Папської швейцарської гвардії, які допомагали завантажувати гуманітарну допомогу.

Натомість, у соцмережах розповсюджено відеоповідомлення від єпископа Василя Тучапця з подякою за цю допомогу і підтримку від Апостольської Столиці. Згадане відео вдячності записане біля кафедрального храму Святого Миколая в Харкові, при якому діє пункт роздачі гуманітарної допомоги.

«Vatican News»

Нікарагуа видворила до Риму чергових сім священників

7 серпня сім священників, затриманих в Нікарагуа, були вислані та відправлені до Риму, куди прибули в другій половині дня 8 серпня. Це отці Віктор Гудой, Хайро Правія, Сільвіо Ромеро, Едгар Сакаса, Харвін Торрес, Улісес Вега та Марлон Веласкес. Уряд Нікарагуа підтвердив новину в повідомленні для преси: «7 нікарагуанських священників виїхали з Нікарагуа до Риму».

Священники належать до дієцезій Матагальпи та Естелі і перебували в ув'язненні в семінарії Матері Божої Фатімської в Манагуа. Як повідомляють нікарагуанські медіа, адміністратор дієцезії Естелі о. Фрутос Валле, який був заарештований 26 липня, не значиться серед тих, кого вислали з країни.

Це вже п'ята група священників, висланих з Нікарагуа. Дві групи були видворені до США в жовтні 2022 і лютому 2023 року, а дві інші – до Риму в жовтні 2023 і січні 2024 року, разом з двома єпископами – Роландо Альваресом та Ісідоро Морою.

«Vatican News»

Дикастерія віровчення схвалила культ Скорботної Диви в Чандавілі

Дикастерія доктрини віри «радо дає свою згоду» на те, щоб архієпископ Меріді-Бадахоса преосвященний Хосе Родрігес Карбальо проголосив декларацію «nihil obstat», щоб таким чином «санктуарій в Чандавілі, спадкоємець багатой історії простоти, небагатослів'я і великої побожності, міг і надалі дарувати вірним, які бажають до нього приступити, місце внутрішнього спокою, розради і навернення». Про це пише префект дикастерії кардинал Віктор Мануель Фернандес у листі, який 22 серпня 2024 р. схвалив Папа Франциск, відповідаючи на лист іспанського ієрарха від 28 липня цього року, в якому йдеться про події 1945 року, коли в іспанській місцевості Чандавіля, в автономній спільноті Естремадура поблизу кордону з Португалією, двома юним жінкам нібито з'явилася Пресвята Богородиця як Скорботна Діва.

Нагадаємо, що, згідно з нормами, які 17 травня оприлюднила Дикастерія віровчення, оцінка nulla osta означає, що «навіть якщо не йдеться про вираження впевненості в надприродній автентичності явища, визнаються чимало ознак дії Святого Духа», з огляду на що «дієцезіальному єпископу рекомендується оцінити душпастирську цінність, а також сприяти поширенню цієї духовної пропозиції, в тому числі шляхом можливих паломництв до святого місця», в той час як вірні уповноважені виявляти «в розсудливій формі своє прийняття».

«Vatican News»

Делегація Вселенської Патріархії відвідала Главу УГКЦ

23 серпня делегація Вселенської Патріархії на чолі з архієпископом Вінніпезьким, митрополитом УПЦ Канади Іларіоном відвідала в Києві Патріарший собор Воскресіння Христового УГКЦ та зустрілася з Отцем і Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом. До складу делегації, яка прибула в Україну з нагоди 33-ї річниці незалежності від імені Вселенського Патріарха Варфоломія, увійшли також митрополит Пісідійський Іов, патріарший диякон Епіфаній та екзарх Вселенського Патріарха в Україні єпископ Команський Михайл.

Блаженніший Святослав тепло привітав представників Константинопольського Патріархату, назвавши їхній візит історичним. «Вітаємо вас, владыки, у цей День Незалежності України з особливою місією від Його Святості Патріарха Варфоломія. Хочу висловити синівську вдячність Його Святості за пошану до нашої Церкви та стосунки, які ми вибудували з ним і Вселенською Патріархією, особливо протягом останнього десятиліття», – сказав Глава УГКЦ.

Митрополит Пісідійський Іов зазначив, що Всесвятіший Патріарх Варфоломій направив їх в Україну на запрошення Президента з нагоди 33-ї річниці незалежності, щоби послужити і допомогти в цей важкий час війни. «Мета нашого

візиту – це також сприяти розумінню, миру і єдності Православної Церкви в Україні. Всесвятіший Патріарх Варфоломій неодноразово просив нас завітати і до Вас, Ваше Блаженство, щоби передати свою любов і братські вітання. Ми раді, що змогли зустрітися і обмінятися думками, працюючи над виконанням Господньої молитви: «Щоб усі були єдині», – зазначив митрополит.

Після короткої молитви в Патріаршому соборі члени делегації відвідали

підземелля храму, яке служить киянам укриттям із початку повномасштабної війни, та помолилися у крипті за упокій слуги Божого Любомира Гузара. Блаженніший Святослав також показав гостям приміщення Патріаршої курії, які під час війни стали осередком соціального служіння, а також нову синодальну залу.

Під час приватної зустрічі, що пройшла в атмосфері теплоти та братньої любові, були обговорені важливі питання міжцерковного діалогу на

глобальному й локальному рівнях, державно-церковних відносин в Україні, ролі Церкви в українському суспільстві та інші. Блаженніший Святослав звернув увагу на головні виклики, які переживають Церкви в Україні під час війни. Він наголосив на необхідності боротися насамперед за храми людських душ і висловив побоювання щодо секуляризації після війни. Глава УГКЦ також відзначив важливу роль Вселенської Патріархії у вихованні здатності до діалогу між християнами.

Окремо Блаженніший Святослав подякував Вселенському Патріархові Варфоломію за підтримку заклику щодо обміну полонених «всіх на всіх». «Облегшити страждання тих, хто залишається в полоні, – наш моральний обов'язок», – зацентрував Предстоятель.

Зустріч стала важливим кроком у зміцненні відносин між Українською Греко-Католицькою Церквою та її матір'ю-Церквою – Константинопольським Патріархатом.

На завершення сторони обмінялися подарунками і висловили сподівання на подальше зміцнення відносин та спільну роботу задля досягнення єдності між християнами у всьому світі.

Департамент інформації УГКЦ

Блаженніший Святослав: «Я вдячний за те, як Патріарх Варфоломій бачить роль і місце УГКЦ в нашій єкуменічній місії у Європі»

30 серпня 2024 року Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав презентував український переклад книжки «Єкуменічна місія Східних Католицьких Церков Європи сьогодні» з італійського оригіналу матеріалів Зустрічі східних католицьких єпископів Європи, яка відбувалася в Римі 12-14 вересня 2019 року.

Під час презентації, яка відбулася у митрополичих палатах собору Святої Софії в Києві, Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав акцентував на важливій ролі Вселенського Патріарха Варфоломія в єкуменічному русі та сприянні розвитку суб'єктності Київського християнства. «Апостольська сто-

лиця в Римі і Вселенський Патріархат не просто вітали розвиток суб'єктності Київського християнства, а цьому сприяли. А що зробила Москва? Пішла на нас війною, фактично забравши право на існування, – нагадав Блаженніший Святослав. – Але на третій рік цієї жорстокої війни голос Київських Церков, як Православної, так і нашої УГКЦ, потужно лунає на весь світ».

Серед важливих подій 2019 року Глава УГКЦ назвав свою зустріч із Вселенським Патріархом, яка відбулася 16 вересня 2019 року в Домі святої Марти у Ватикані. За словами Блаженнішого Святослава, Його Всесвятість «тет-атет пояснив, чому він вирішив надати Томос про автокефалію українським православним».

«Та зустріч для мене була справді духовною подією», – зазначив Глава УГКЦ. На ній він подарував Вселенському Патріархові факсимільне видання Галицького Євангелія 1144 року – найдавнішого з точно датованих слов'янських рукописних Євангелій.

«Я хочу висловити глибоку вдячність за те, як Патріарх Варфоломій бачить роль і місце Української Греко-Католицької Церкви в нашій єкуменічній місії у Європі. Не просто її доцінює і визнає, але радіє нашою Церквою», – наголосив Блаженніший Святослав.

Коментуючи фото на обкладинці книжки «Єкуменічна місія Східних Католицьких Церков Європи сьогодні» (на фото Глава УГКЦ розмовляє з Патріархом Варфоломієм під час його візиту до Києва у 2023 році), Блаженніший Святослав пояснив, що воно символізує подальший розвиток діалогу, «який лікує рани між православними в Україні, рани між православними і католиками, рани між християнами різних конфесій». «Бо справжній, щирий єкуменізм – це справжнє Боже благословення, це здійснення заповідей Христа», – зацентрував Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

Священиків УГКЦ Івана Левицького та Богдана Гелету звільнили з російського полону

28 червня 2024 року двох священиків Української Греко-Католицької Церкви, ієромонахів Згромадження Найсвятішого Ізбавителя – о. Івана Левицького й о. Богдана Гелету – звільнили з російського ув'язнення. Їх заарештували в окупованому Бердянську ще 16 листопада 2022 року. Довгий період про них не було жодної інформації.

«До нас доходять дуже тривожні сигнали, що вони перебувають під щоденними тортурами. Ми понад півтора року домагаємося їхнього звільнення, апелюючи до різних міжнародних інституцій. Ми знаємо, що вони живі, дякувати Богові. Теж співпрацюємо з

нашою владою, шукаючи можливості їх визволити», – сказав про цю ситуацію в нещодавньому інтерв'ю для Укрінформу Блаженніший Святослав.

З ув'язнення ісповідників віри, на доручення Блаженнішого Святослава, зустрічали владика Андрій Хім'як, єпископ-помічник Київської архієпархії, та о. Олекса Петрів, керівник Департаменту зовнішніх зв'язків УГКЦ в Україні. Вони переказали отцям Іванові та Богданові слова великої радості Глави Церкви й усіх вірних, які постійно молилися, щоб цей день настав.

Блаженніший Святослав висловив слова щирої подяки Апостольській Сто-

лиці за порятунок священиків УГКЦ, а особливі слова вдячності скерував до Папи Франциска, кардинала П'єтро Пароліна та всього дипломатичного корпусу Ватикану. Окрема подяка за посередництво була висловлена кардиналові Матео Дзуппі й архієпископові Вісвальдасу Кульбокасу, Апостольському нунцієві в Україні. Кожен із них зробив неоціненний особистий вклад у те, щоб ця подія стала дійсністю.

З часу повномасштабного вторгнення у лютому 2022 року священики Іван Левицький та Богдан Гелета вирішили залишитися зі своїм народом на тимчасово окупованих територіях. Вони

служили як греко-католицьким, так і римо-католицьким громадам, даючи світло надії людям, які опинилися під окупацією. Їх заарештували, потім підкинули до храму якись військові речі та звинуватили в незаконному зберіганні зброї. Надходили дані, що їх нещадно катують, щоб вибити зізнання у злочині, якого ті не скоювали.

Певний час про в'язнів не було жодної інформації. Щойно у травні Блаженніший Святослав отримав звістку, що отці Іван та Богдан живі і є надія на їхнє звільнення. 28 червня цей день настав.

Департамент інформації УГКЦ

«Я зрозумів, як людина сходить з розуму і чому вчиняє самогубство. Але молитва давала силу», – отець Богдан Гелета

Близько трьох місяців тому, 28 червня, відбувся обмін полонених, унаслідок якого з російського полону повернулися священики УГКЦ – отці-редемптористи Богдан Гелета та Іван Левицький. Їх заарештували 16 листопада 2022 року в окупованому на той час Бердянську. Впродовж понад півтора року інформації про них майже не було.

У першому інтерв'ю після звільнення, яке о. Богдан Гелета дав «Живому телебаченню», він розповів про те, що спонукало отців залишатися в окупованому місті, підтримувало в російському полоні та допомогло не лише вистояти самому, а й допомагати тим, хто був поряд.

«У перший тиждень війни Бердянськ немовби вимер, як у фантастичних фільмах, коли трапляється глобальна катастрофа, – згадує о. Богдан. – Ідеш містом – нема людей, тільки вітер і листочки по вулицях. А за тиждень почали з'їжджати біженці з Маріуполя, щоб у Бердянську долучитися до групи, що прямувала на Запоріжжя, на вільну Україну. Ми кількох із них прийняли в себе при монастирі. І те, що вони нам розказували, стимулювало нас залишитися та допомагати нашим людям не тільки молитвою і Літургією, а й словом, матеріальними засобами, соціальним служінням».

Священик розповідає, що хоч більшість парафіян УГКЦ виїхала, до них приходили віряни інших конфесій і ті, хто вважав себе невірним, – всі, хто шукав порятунку, підтримки і слова надії. «Вони ходили з отцем Іваном молитися в центрі міста, молилися вервицю біля моря. Ця молитва відбувалася щодня – за мир, за Україну. Вірю, що ці люди, навіть залишившись без нас, продовжили молитися в цьому наміренні».

Восени відбувся арешт, який, за словами о. Богдана, не став несподіванкою.

Він думав, що по них прийдуть вночі, а прийшли удень, 16 листопада, коли він саме повернувся з похорону. Обоє отців звинуватили в «порушенні правил», відсутності дозволів від влади на молитву і в тому, що вони – священики УГКЦ.

«Ми для них – секта, яка відділилася від православ'я, бо тільки вони, російські православні, правдиво славлять Бога, але при цьому б'ють людей, розумієте? Це такий релігійний фанатизм, історично сформована позиція, яка за сотні років до нині не змінилася. Як і не змінилося переконання, що Українську Греко-Католицьку Церкву і нас, священиків цієї Церкви, треба викорінювати й ізолювати від суспільства».

Далі були катівні, допити, ізолятор. Зрештою, отцям повідомили, що в їхньому храмі знайшли зброю і на них чекає російський суд та 25 років тюрми.

«Це була колонія № 77 у Бердянську, – розповідає о. Богдан. – Ми були в ній приблизно п'ять місяців окремо один від одного. Мене помістили в одиночну камеру, поставивши там колонку з

музикою. З неї цілими днями гриміли радянські пісні. Я тоді зрозумів, як людина сходить з розуму і чому вчиняє самогубство, – зрозумів, що таке суїцид. Але Господь Бог допомагав, давав сили через молитву. Бог, Ісус Христос, Марія, ангели були присутні тоді зі мною. Молитва стала порятунком. Хоча мені видається, що якби ще рік чи й менше, то у фізичному плані все пішло би на спад. Але Господь Бог керує по-іншому – Він хоче, щоб ми свідчили».

З Бердянська отців і ще трьох полонених перевезли до Горлівської колонії, де вони провели ще 10 місяців. Тут було приблизно 1800-2000 військовополонених.

«У Горлівці було жахливо, жорстоко. Мене майже не били під час прийому, а отця Івана били так, що він двічі втрачав свідомість, – розповідає о. Богдан. – Потім почалися будні військовополонених. Там дуже сильно знущаються. І азовці, і морфлот, і всі-всі роди військ перебували в цій колонії».

Ми мали змогу познайомитися з

багатьма людьми. Вони нам багато розказували, шукаючи допомоги, внутрішньої, духовної... Було багато молодих хлопців. Я був здивований, що 21-22-річні хлопці сидять уже до двох років. Ті, що тиждень повоювали і потрапили в полон, перебувають там уже 3-й рік...

... До тортур неможливо звикнути. Мене дивувало, як люди витримують це без Бога, не молячись. І дійшов висновку, що все одно людина в щось вірить, на щось надіється. І вони мали надію: хтось – на своїх рідних, когось тримала ненависть... Дуже багато було азовців, десь 400 осіб. Із них знущалися найбільше. Нам давали однаковий одяг, їм – інший, щоби вони виділялися в натовпі. Це просто жах!

... Щодо молитви і відчуття Бога в тих обставинах – це важко окреслити і пояснити. Людина просто відчуває приплив радості в таких масштабах, які неможливо описати. Бо це не якась жменька людей, а вся Церква, це Господня слава, це безмежність. Це велика-велика радість перебувати в цій безмежності, бути крупинкою і розуміти, що про тебе, про цю крупинку, Бог знає, дбає і хоче зробити тебе інструментом любові в різних життєвих ситуаціях. Ми маємо бути готові до того, щоб допомогти комусь стати на шлях спасіння.

... Можу вам признатися: перебуваючи тут, на свободі, досить велика частина мене все одно залишилася там, у полоні. І ця частина буде там, напевно, ще дуже-дуже довго. Скільки цього ще життя на землі, вона буде там, із тими людьми, і супроводжуватиме мене до кінця мого життя».

Департамент інформації УГКЦ

Відбулась урочиста академія із нагоди ювілею історика Олега Турія

2 вересня у стінах Центру Шептицького УКУ відбулась урочиста академія, приурочена святкуванню 60-річчя Олега Турія, проректора зі стратегічної співпраці, директора Інституту історії Церкви Українського католицького університету. Цей вечір став для усіх особливою нагодою віддати належну шану людині, яка є провідним істориком сучасності, щодня надихає нові покоління науковців, педагогів і студентів бажати великого.

В урочистій події у ролі доповідачів взяли участь президент УКУ митрополит Філадельфійський Борис Гудзяк, ректор УКУ Тарас Добко, віцепрезидент Богдан Прах, а також викладачі університету та співробітники Інституту історії Церкви, які долучилися до дискусії про діяльність та досягнення інституту та роль Олега Турія у його становленні та розвитку. Також поділилися історіями про п. Олега.

Зустріч розпочалася з молитви, яку очолив владика Борис. Митрополит зачитав привітальну грамоту Олегові Турію від Отця і Глави Української Греко-Католицької Церкви Блаженнішого Святослава. «У цей святковий час бажаємо привітати вас та разом із вами подякувати Господеві за всі благодаті, які ви від Нього отримали. Дякуємо милосердному Богові за дар вашого життя та плідного наукового служіння, більшу частину якого ви здійснювали в Українському католицькому університеті. Ви були одним із перших титанів, які стояли біля витоків цього церковного наукового закладу. Завдяки вашій науково-педагогічній праці та християнській позиції, він розвивався і досяг теперішніх висот. Сьогодні тисячі молодих хлопців і дівчат вдячні вам за цінну науку, життєвий приклад і любов до України. Оцінюючи вашу ревність для Божої слави та добра УГКЦ, складаємо вам сердечну подяку та висловлюємо визнання та похвалу. Хай милосердний Господь віддасть вам сторицею за все, що ви здійснили для Його слави і добра нашої Церкви», – йдеться у грамоті.

Модерувала урочисту академію Ліліана Гентош, кандидатка історичних наук, старша наукова співробітниця Інституту історії Церкви УКУ, яка звернулася до гостей: «Усі тут присутні є друзями Олега Турія, які зібралися для того, щоби вшанувати його, але передовсім для того, щоби відзначити його доробок як науковця, як вчителя, як творця нової науки та нових людей в ній, і також як адміністратора. Про нього дуже багато знають та можуть розповісти працівники УКУ».

Відтак п. Ліліана передала слово ректору УКУ Тарасові Добку, який звернувся до ювіляра із привітальною промовою. Про міжнародну діяльність Олега Турія розповів віцепрезидент УКУ Богдан Прах, а о. Тарас Бублик, старший викладач Інституту історії Церкви УКУ, розказав про унікальний архів Інституту історії Церкви і його наповнення та про те, як цей напрям розвивав Олег Турій.

Окрім цього, Анатолій Бабинський, викладач УКУ та науковий співробітник ІІЦ УКУ, який є учнем та дисертантом ювіляра, наголосив, що Олег Турій за ці роки для багатьох став справжнім учителем.

Відтак слово про нього та діяльність Інституту історії Церкви мали Світлана Гуркіна, кандидатка історичних наук, викладачка, наукова співробітниця і доцентка ІІЦ УКУ, Олег Беген, кандидат історичних наук, доцент кафедри церковної історії, та Володимир Мороз.

Наступне вітання було сюрпризом для Олега Турія та зворушило його чи не найбільше – це відеопривітання Романа Скакуна, його заступника, який із початком повномасштабного вторгнення вступив до лав ЗСУ боронити Україну: «Мені дуже пощастило з вами як із керівником. Ви вмієте цінувати людей, даєте їм шанс показати себе. Якби не ви, я з великою ймовірністю не займався б наукою. Але спільні проекти, які ми реалізували, дають мені відчуття satysfakції...»

Наприкінці слово взяв владика Борис. Він наголосив, що Олег Турій був першим, хто творив видавничий стандарт в Україні і навіть боровся за окремі слова. «У 90-х роках багато видавництв відкидали такі слова, як «тяглість», «спільнота», без яких ми не можемо уявити не лише тексти, а й наше життя. Відповідно, нам потрібно було боротися за них. І ця боротьба відбувалася спільно, – пригадав митрополит Борис. – Запам'яталося, як на міжнародній конференції у Відні одна литовська історикиня підійшла до нас і сказала, що «вражена, як ви боретеся за своїх і своє». Тому дякую тобі, дорогий Олеже, за ті моменти, які ми спільно пройшли».

Також митрополит окремо відзначив дружину п. Олега Світлану Турій за те, що впродовж усього творчого шляху вона допомагала чоловікові та була його надійною опорою.

На завершення урочистої академії взяв слово сам ювіляр: «Сьогодні тут було сказано чимало добрих слів на мою адресу і я дуже вдячний за це, бо знаю і ми всі відчули, що вони були максимально щирими... А також хочу попросити про молитву і подальше сприяння. Бо нива велика і працюючих рук уже трохи є, але все ще бракує цієї підтримки, щоб багато добрих справ успішно довершити та сміливіше будувати нові плани. Зокрема, я вирішив усі кошти, які отримав як дарунок до свого 60-ліття, передати в новостворений Видавничий фонд Інституту історії Церкви на підготовку до друку та публікацію видань на церковно-історичну тематику. Хочу щиро подякувати сенаторам УКУ, колегам із ректорату, друзям-односельцям й однокурсникам, а також приятелям з Австрії та Німеччини, які своїми пожертвами на загальну суму близько 100 тисяч гривень дозволили започаткувати цю справу».

Прес-центр УКУ

«Життя – це завжди надія», – 10 думок владики Володимира про біль

10 думок єпископа-помічника Львівської архієпархії взято з інтерв'ю для Департаменту інформації УГКЦ про християнський погляд на біль війни.

1. Важливо старатися вкладати свої сумніви чи біль у рани воскреслого Христа. Воскреслий Ісус носить на своєму тілі рани. Хоч ми, як християни, стараємося бути людьми надії та оптимізму, стараємося бути пасхальними людьми, але маємо багато болю. Важливо старатися вкладати свої сумніви чи біль у рани воскреслого Христа.

2. Сліди болю нерозривні з людиною надії. Людина може ставити собі запитання: за що мені те чи те терпіння? Стараюся жити правильно, ходжу до церкви, молюся та причащаюся постійно. Для чого мені ці випробування і стільки болю? Тут також питання: куди ти цей біль понесеш? Тут є підтвердження того, що сліди болю нерозривні з людиною надії.

3. Біль може мати терапевтичний характер, навіть якщо людині дуже важко. Якщо йдеться про рану, то рана має властивість загоїтися і більше не кровоточити. Може залишитися шрам на тілі, але він вже не кровоточить, а лише нагадує про рану. Така людина вважається зціленою.

4. Для родин загиблих героїв їхні могили – найспокійніше місце у світі. Коли я відвідував могили наших героїв на Личаківському кладовищі, одна жінка мені показувала, що в одному місці похоронений її зять, а в іншому – син. Можна уявити, що є в житті цієї жінки. Але вона каже, що для неї – це найспокійніше місце у світі. Ті слова мене супроводжували, бо цвинтар, якого всі бояться, де є дотик зі спогадами та болем, вона вважає своєю терапією. Вона сюди може прийти, бо тут є її рідна людина. У такий спосіб вона теж іде своєю дорогою зцілення. Бо для більшості цвинтар – це місце страху. Туди не хочуть йти, тим більше – ввечері.

5. Ми не знаємо, коли помremo, але точно буде мій особистий кінець і ніхто цього не зможе змінити. Важливо бути готовим. Якби не було війни, люди теж помирили б. І зараз є ті, які помирають унаслідок війни, які помирають раптово від різних хворіб, чимало гине в різних ДТП. Це – біль, але кожна людина завжди повинна бути готова до відходу до вічності.

6. Розумію біль, тому дарую молитовну підтримку. Співчуття має сенс тоді, коли добре знаєш людину, розумієш, який вчинок буде справді виявом співчуття. Бо подати людині руку й повторювати «співчуваю, співчуваю...» – це формальність. Мій спосіб – це радше молитовна підтримка.

7. Бути завжди поруч... Навіть гаслом військових капеланів є слова: бути завжди поруч. Не питання компетенції, проповідування, навертання. Ні! Завжди поруч!

8. Життя – це завжди надія. Я бачу велику надію в тому, що в болях війни народжуються діти. Бачимо, що є хрищення, створюються християнські родини. Також у болях війни народжуються священики. Життя – це завжди надія. Якщо підсумувати, то великою надією є те, що в болях війни народжується життя.

9. Ти можеш настільки допомогти людині, наскільки між вами є довіра. Якщо людина не відкривається, то не будеш влізати в її життя. Буває, що людина виснажена, тоді їй варто дати спокій, щоби вона відіспалася. Я не бачу тут шаблонів, що є якась одна метода всім помагати, кому щось болить. Я про диспозиційність. За те, щоб людина знала, що вона може на мене розраховувати, і коли настане той момент, коли мені довіритися, вона мені скаже. Чим я тобі можу допомогти? – це найбільше, про що можна запитати.

10. Провина має бути прощена, але не оправдана. Зараз можна почути, що ми ніколи не простимо. Це також неоднозначно. Одне – це питання простити, а інше – забути. Ми не маємо права забути, бо це буде для нас драматично, але людина не може жити у злості, гніві. Це повільне саморуйнування, і тоді не треба війни. Бо коли людина живе у злості, вона себе руйнує духовно, емоційно. Це зло також матиме вплив на тілесний рівень, різні хвороби можуть бути також причиною непростення. Ми теж не можемо кінцево сказати: я не прощу ніколи. Ми не є Богом, щоб остаточно вирішувати, чи буде тій людині прощено, чи ні. Ми не маємо права цього забути, але маємо право і привілей захищати своє життя, наскільки можемо.

Пресслужба Львівської архієпархії

За 10 років кількість католиків у Швеції зросла на п'яту частину

Католицизм – одна із релігій, що зростають у Швеції найшвидше. За останні 10 років понад 20 000 людей приєдналися до Католицької Церкви. Що їх приваблює?

«Швед буває в церкві чотири рази в житті – на хрищенні, на конфірмації, на весіллі і на похороні». Цей анекдот я почув від гйда, коли відвідав Карлскруну.

Скандинавські країни часто пов'язуються з соціальним лібералізмом, необмеженою свободою, зосередженістю на зручності в житті та зростаючою секуляризацією.

Протягом останніх п'яти століть Швеція була переважно лютеранською і є однією з найменш релігійних країн – поряд із Китаєм, Японією, Естонією, Норвегією та Чехією. У Швеції, як і в інших скандинавських країнах, католики завжди були незначною меншістю. Але останнім часом це одна з небагатьох країн Європи, де кількість католиків зростає. Навернення до католицизму у Швеції стає все більш помітним. Як повідомляє «Göteborgs-Posten», за останні 10 років до Католицької Церкви приєдналося понад 20 000 осіб, і тепер вона налічує 130 000 вірних. Варто знати, що до 2000 року Церква у Швеції діяла як соціально значуща організація, не маючи формального статусу. Тоді шведів реєстрували відразу після народження як членів державної Лютеранської церкви.

«Католицизм перестав бути екзотичним»

За останнє десятиліття католиками стають дорослі лютерани. «Швеція змінилася, католицизм більше не є екзотичним», – каже Ульф Екман, колишній старший пастор харизматичної церкви «Слово Життя», яка в 1990-их роках проводила активну місіонерську діяльність у колишньому СРСР. Однак із часом він відкрив для себе Католицьку Церкву, дослідив її практику та віровчення, після чого залишив служіння пастора і разом з дружиною долучився до неї.

Шведи повертаються до Бога

Сьогодні молодь, яка не була вихована в релігійному середовищі, все частіше повертається до католицизму. І це не лише іммігранти, але й корінні шведи. Найбільше католиків у Стокгольмі та місті Уппсала – там, де зародилося християнство в цій країні.

Парох католицького собору святого Еріка в Стокгольмі Мар'ян Янкарж пояснює, що Католицька Церква тут послідовна у своїх поглядах – на відміну від протестантської церкви, яка починає запроваджувати нові літургійні обряди з наголосом на гомосексуальних стосунках. «Вірні помічають непослідовність у моральних чи богословських питаннях, вони починають шукати чогось постійного», – пояснює о. Янкарж в інтерв'ю з Богуславом Ронпалою та Агнешкою Журек для radiomaryja.pl.

Священнослужитель каже, що скандинавів у католицьких храмах захоплює sacrum – табернакл (кивот) і Святі Тайни, а також традиційні цінності та авторитети.

Більшість нововернутих – освічені люди, найчастіше – лікарі, вчителі та колишні пастори. Їм притаманні відповідальність за парафію, ревність і відданість громаді. Зі збільшенням кількості католиків зростає потреба в храмах. Церква також отримує більше доходів – у скандинавських країнах вона частково фінансується з податків, які становлять один відсоток від доходів вірних.

Новою тенденцією є також збільшення кількості духовенства. Найчисленнішою групою серед них є поляки, за ними йдуть шведи. Частина з них раніше належала до протестантської церкви.

До католицизму в Швеції також повертаються і священнослужителі

Кардинал Андерс Арбореліус, єпархальний єпископ Стокгольма, став католиком у 20-річному віці, а через два роки вступив до монастиря кармелітів босих.

«Багато з найбільш традиційних і консервативних католиків у наших парафіях перейшли зі шведської Лютеранської церкви», – розповідає Крістіна Хелльнер, спеціаліст з комунікацій Стокгольмської дієцезії. Вона зазначає, що «часто вони є найактивнішими і «найгучнішими» в соціальних мережах».

«За даними дієцезії, на минулий Великдень до Католицької Церкви було прийнято 70 катехуменів», – додає Хелльнер.

**Використано матеріал з aleteia.org.
Опубліковано «Духовна велич Львова»**

Плекаючи пам'ять про блаженного священномученика Омеляна Ковча, УГКЦ встановила відзнаку для священнослужителів

Декретами від 3 вересня 2024 року Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав проголосив орден блаженного священномученика Омеляна Ковча, встановлений Синодом Єпископів УГКЦ, а також його Статут. Цією високою відзнакою нагороджуватимуть священнослужителів УГКЦ за видатні заслуги у священничому служінні, душпастирській діяльності та сприянні поширенню християнських цінностей.

«Плекаючи пам'ять про блаженного священномученика Омеляна Ковча, Синод Єпископів УГКЦ, який проходив у Зарваниці 2-12 липня 2024 року Божого, вирішив встановити для відзначення священнослужителів за особливі заслуги орден блаженного священномученика Омеляна Ковча як найвищу нагороду Отця і Глави УГКЦ (Постанова № 17)», – йдеться у Декреті проголошення ордену.

Згідно зі статутом, «Орден блаженного священномученика Омеляна Ковча є однією з почесних відзнак Отця і Глави УГКЦ, встановленою для нагородження священнослужителів УГКЦ за видатні заслуги у священничому служінні, за непересічну душпастирську ревність, за активну позицію у справі поширення християнських цінностей у суспільстві, за здобутки в євангелізаційній і місійній діяльності Церкви, за самопожертву в благодійництві, за успіхи в єкуменічному та міжрелігійному діалозі, а також за інші важливі здобутки, якими нагороджений причинився до успішного здійснення місії Церкви в сучасному світі».

«Усе це ми здійснили, щоби ще більше був прославлений Господь наш Ісус Христос і явлене Божому люду діло Його спасіння через служіння Його душпастирів», – йдеться у Декреті проголошення.

Як розповідав владика Богдан Дзюрах, якому було доручено опрацювати Положення цього ордену, «значну частину критеріїв, яким має відповідати кандидат до нагородження, ми подаємо на основі іспиту сумління, який робив собі сам блаженний Омелян. У своїй книжечці «Чому наші від нас утікають» він залишив перелік запитань, із якими, мабуть, щовечора він ставав на молитву перед Господом, оцінюючи своє священниче життя і служіння. Тож для нас було чимось самозрозумілим і логічним, щоби включити зміст більшості з тих запитань до переліку якостей, що ними повинен відзначатися кандидат до нагороди».

Зображення та опис ордену подано в Додатку, який становить інтегральну частину Декрету проголошення ордену блаженного священномученика Омеляна Ковча.

Загальні положення, Порядок представлення до нагородження та вручення ордену, Порядок позбавлення ордену, а також Затвердження Статуту ордену та змін до нього детально викладено у Статуті відзнаки Отця і Глави УГКЦ «Орден блаженного священномученика Омеляна Ковча».

Департамент інформації УГКЦ

Студит Макарій Дутка розповів, звідки прийшов 10-й мільйон на ЗСУ

Ієромонах Унівської Свято-Успенської лаври Макарій Дутка, багаторазовий чемпіон з пауерліфтингу і волонтер, продовжує благодійний збір для військових. За останні пів року йому вдалося зібрати 10 мільйонів гривень. Останній мільйон став особистим рекордом для о. Макарія.

«Коли розпочинав новий мільйон мого збору для ЗСУ, то дуже хвилювався, мене охоплювали сумніви, чи справлюся, і, звісно, тоді я молився, – розповідає РІСУ о. Макарій. – І ще раз переконуєся, що «сила Бога звершується у людській немочі». Завжди Господь подає якісь ідеї, як завершити черговий мільйон, або посилає людей, які приносять суттєві, великі донати», – розповів о. Макарій у коментарі РІСУ.

Ієромонах відзначив, що зібрати десятий мільйон гривень на підтримку Збройних Сил України вдалося за підтримки українських та закордонних парафій, а також жертводавців і співбратів-студитів. Додулучилися до збору парафії Сколівщини,

Стрийщини, родинне село о. Макарія Дутки Дорогостів, українська громада з Праги, жертводавці з УКУ та небайдужі люди, зокрема і родини полеглих Героїв. Крім того, важливу роль відіграв фільм про нього на ресурсі «Голос Америки»: «У той період, коли він «бігав» по інтернету, донатів прийшло біля 300.000 грн», – зазначив о. Макарій.

Десятим благодійний мільйон зібраний всього за 6 днів. Це новий рекорд у зборах о. Макарія. До того найшвидше він зібрав попередній мільйон – за 9 днів.

За словами о. Макарія, десятим мільйон скерують для лікування і протезування двох воїнів, які є у військовому госпіталі Super Humans.

Водночас ієромонах не зупиняє своєї ініціативи і вже розпочав збірку одинадцятого мільйона, до якої можуть долучитися всі охочі. Картка Приватбанку 5457 0822 7079 2125 (Ярослав Мельник).

У львівському Музеї історії релігії зберігається 51 антимінс

Львівський Музей історії релігії виклав у соцмережі фотографію антимінса, який використовувався у підпільних богослужіннях Греко-Католицької Церкви в Україні. Також у музеї повідомили, що у його запасниках зберігається 51 антимінс. А вже у жовтні з ними можна буде ознайомитися на сайті музею.

Антимінс – це прямокутний льняний або шовковий плат, куди вшиті мощі святого. А на самій тканині найчастіше зображені сцени «Покладення Ісуса Христа до гробу» чи «Оплакування». Антимінс можна назвати маленькою плащаницею.

Антимінс зберігається на престолі в кожному православному і греко-католицькому храмі, і саме на ньому звершується Божественна Літургія. Антимінс освячує, підписує та надає для храму лише єпископ. Це свідчить про те, що священник служить в єдності з архиєреєм, а через нього – і з усією Церквою, а не в сектантський спосіб – сам по собі.

Практика служити Святу Євхаристію на мощах святих сягає часів перших християн, коли склалася традиція правити Службу Божу на гробах мучеників. З часом храмів стало все більше, і не в кожному місці чи селі був гроб мученика або преподобного. І це ще не вся практична користь від антимінсів. Справа в тому, що інколи священник служить Літургію поза храмом, де нема освяченого храмового престолу, у якому також закладені мощі святих – тож антимінс замінював вівтар поза храмом.

Тому цілком природно, що назва «антимінс» складається з двох грецьких слів: «анти» (замість) і «менса» (стіл, трапеза) – «замість престолу».

Однак з часом антимінси зношуються. В Музеї історії релігії розповіли, що спочатку старі антимінси зберігались у ризницях, а вже в другій половині XIX століття відкриваються спеціалізовані церковні музеї, куди вони надходять.

В Україні перша така колекція була передана церковно-археологічному музею Київської духовної академії, що був відкритий 1872 року. У Львові Станіславський інститут організував виставку у 1888 році, де серед інших церковних речей експонувалися й антимінси. Перший директор Національного музею у Львові Іларіон Свенціцький описав 100 антимінсів, що входили до музейної збірки.

«Духовна велич Львова»

Що потрібно знати про Причастя немовлят і дітей в УГКЦ ДУШПАСТИРСЬКІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ПРИЧАСТЯ НЕМОВЛЯТ І МАЛИХ ДІТЕЙ Вказівки священнослужителям

I. Вказівки для священнослужителів щодо причастя немовлят і малих дітей:

Дитину, аж поки вона не буде здатна споживати тверду їжу, слід причащати лише Кров'ю Господньою. Потрібно при цьому зважати на вибір вина для Євхаристії, щоб воно природне чисте виноградне без додатків. Вино повинно бути доброї якості, приємного запаху і смаку, не прокислим. Рекомендується, щоб це вино було червоного кольору.

Священнослужителю рекомендується спочатку причащати батька або матір (чи іншого дорослого), які тримають дитину, а потім саму дитину.

Якщо дитина не хоче приймати Святе Причастя (вередує, плаче), не слід причащати її насильно.

II. Вказівки для священнослужителів щодо підготовки до Першої Сповіді:

Забезпечити підготовку до Першої Святої Сповіді дітей, яким виповнилося 7 років (затвердити імена дітей, які готуватимуться до Першої Сповіді, і закріпити за ними катехита).

Підготовка повинна тривати принаймні один рік.

Парох (або за дорученням пароха сотруди́ник) має провести щонайменше одну зустріч та особисту бесіду з дітьми, які готуються до Першої Святої Сповіді.

Парох повинен перевірити, чи діти засвоїли основні катехизмові правди. Якщо дитина не готова до Першої Святої Сповіді, не слід допускати її до прийняття цього святого таїнства, а продовжити час підготовки.

Парох має провести принаймні одну зустріч для батьків чи опікунів, а по змозі й для хресних батьків.

Діти, які до того часу від Хрещення причащалися, продовжують причащатися під час підготовки. Тому душпастирям УГКЦ не слід відмовляти у Святому Причасті дітям в період їхнього підготування до Першої Святої Сповіді.

У день Урочистого Святого Причастя священникові слід підготувати проповідь, яка підкреслить значення і важливість таїнства Пресвятої Євхаристії для дітей та всієї парафіяльної спільноти. Належить виголосити відповідні прошення за дітей, батьків і хресних батьків в ектенії усього благання.

Вказівки батькам

Малих дітей (до п'яти років) батьки зазвичай приносять до Причастя на руках або ведуть за руку.

Священик спочатку причащає батька або матір, які тримають дитину, а відтак саму дитину. Якщо дитина не хоче приймати Святе Причастя, вередує, плаче, не слід причащати її насильно.

Старші діти підходять до Причастя самі, склавши руки на грудях навхрест (права рука зверху).

Згідно з Канонами партикулярного права УГКЦ, євхаристійний піст (утримання від їжі) триває щонайменше одну годину перед початком Божественної Літургії [15].

На Божественну Літургію слід приходити вчасно. Під час Божественної Літургії у храмі старатися не давати дітям їсти.

Секретаріат Синоду єпископів УГКЦ

Аборти: тяжкий гріх чи право?

Згідно зі статистикою «Опендатабот», протягом 2023 року українки зробили понад 45 тисяч абортів. Тобто на тисячу новонароджених припадає 250 абортів. Водночас, за інформацією цього ж сервісу, в 2024-му році смертність в Україні утримуватиметься на рівні народжуваності. Тож що таке аборт і що навчає про нього Церква?

Що таке аборт?

Слово «аборт» походить від латинського «abortus» – викидень. В наш час цим словом називають переривання вагітності шляхом видалення чи вигнання ембріона або плоду медикаментозним чи хірургічним втручанням у разі небажаної вагітності чи медичних показань.

ВООЗ визначає аборт як переривання вагітності впродовж її перших 22 тижнів. Однак у різних країнах світу це питання регулюється в різний спосіб. У країнах, що дозволяють переривання вагітності за запитом, найпоширеніший термін вагітності становить 12 тижнів.

Існує кілька поглядів на аборт. Один із них, дуже популярний у наш час, вважає, що аборт – це одне з репродуктивних прав жінки. Нещодавно «право на аборт» було навіть закріплене, з ініціативи Еммануеля Макрона, в конституції Франції, і це стало першим таким випадком у світі.

Що говорить про аборт Церква

Традиційно Католицька, Православна та протестантські Церкви вважають аборт неприпустимим. Причина проста: позбутися зачатой дитини (неважливо, скільки часу з миті зачаття минуло) означає позбутися людини – вбити її, а у випадку абортів, в багатьох випадках – закатувати. Отже, зробити аборт або сприяти цьому означає порушити Божу заповідь «Не убий», і є великим смертним гріхом. Особливої гіркоти додається через те, що рішення про вбивство (ненародженої) дитини зазвичай приймається за бажанням – за згодою її батьків. А вчиняють його медики, порушуючи не лише християнську заповідь, але й давню клятву Гіппократа «не давати жодній жінці песарію для викликання абортів».

Своєю чергою, Катехизм Католицької Церкви стверджує: «Необхідно поважати й повністю захищати людське життя від хвили його зачаття. Від першої хвилини свого існування за людиною повинні визнаватися її права, серед яких невіддільне право будь-якої невинної істоти – право на життя» (2270).

Також Церква посилається на Священне Писання, а саме на Книгу пророка Єремію 1, 5, якому Господь сказав: «Я обрав тебе ще до того, як тебе створив у материнському лоні. Перш ніж ти народився, Я освятив тебе...», – і на слова Псалма 139, 15: «Не була прихована від Тебе жодна моя кісточка, хоч я створювався у тайні, коли в земних глибинах (згідно з думкою біблістів, символ материнського лона, – ред.) уміло формувалося моє ество».

Позиція Церкви

щодо абортів не змінювалася

Те, що будь-який спричинений аборт є моральним злом, Церква стверджувала від першого століття. І це вчення залишається непохитним вже продовж багатьох століть.

В давньохристиянських книгах однозначно засуджується прямий аборт як мета або засіб. Вже в Дідахе («Вчення Дванадцятих апостолів»), що було написане, найімовірніше, ще в I ст., говориться: «Не вб'єш зародка абортів і не погубиш новонародженого». Ці ж слова повторяє у своєму посланні (псевдо) Варнава (кін. I – поч. II ст.): «Не умертвляй немовляти (в утробі) і після народження не вбивай його». А автор послання до Діогнета (найбільш імовірно, Юстин Філософ, приблизно 130 р. н.е.) поміж ознак християн згадує і ось цю: «Вони одружуються як і всі, народжують дітей, але не знищують своє потомство».

Тертуліан (жив орієнтовно в 155-220 рр. н.е.) писав у своєму «Апологетику» про християн таке: «Оскільки нам раз і назавжди

заборонено людиноубивство, то не дозволяється винищувати навіть зародок, коли кров ще утворюється в людині. Перешкодити народженню людини – значить передчасно вбити її, і немає відмінності між тим, вивергає хто з тіла душу вже народжену, чи знищує її, що народжується. Людина вже і та, яка має стати людиною; і вже в насінні полягає весь плід».

Співпраця в аборті

Формальна співпраця в аборті також є тяжкою провиною. За цей злочин проти людського життя Церква накладає канонічну кару відлучення. Кодекс канонічного права вказує на те, що людина, яка спричиняє аборт, підлягає відлученню силою закону за сам факт вчинення провини... Іншими словами – автоматично. Це не означає, що така людина навіки проклята і для неї закриті двері покаяння – але таким чином Церква відзначає тяжкість скоєного злочину, а також непоправну кривду, завдану невинно замордованій дитині, її батькам та всьому суспільству.

Ставлення суспільства до абортів

В одному з церковних документів зазначається, що «цивільне суспільство та політична влада повинні визнати та поважати невіддільні права особи». Йдеться про те, що право людини на життя не може визначатися референдумом, опитуванням чи рішенням будь-якої гілки влади – воно може лише визнаватися та захищатися владою та суспільством.

«Права людини не залежать ні від окремих людей, ні від батьків, ані не є привілеями, наданими суспільством чи державою; вони належать людській природі і є внутрішньо властивими людині силою творчого акту, від якого сама особа бере свій початок», – говориться далі в церковному документі.

Церква наголошує, що зародок (ембріон) від самого зачаття повинен вважатися особою – він має бути захищений у своїй цілісності, бережений та лікований у міру можливості, як всяка інша людська істота.

Дородова діагностика

Дородова діагностика, згідно з наукою Церкви, морально дозволена, однак вона «не повинна стати рівнозначною вироків смерті». Тобто, якщо діагностика використовується як засіб для того, щоби схилити чи змусити людину до абортів, вона вагомо суперечить моральному законодавству. Дородова діагностика повинна шанувати життя і цілісність зародка чи людського плоду і бути спрямованою на індивідуальну охорону або лікування.

Цей самий принцип стосується хірургічних втручань у людський зародок – вони повинні бути спрямованими на збереження зародка, не нести непропорційного ризику та сприяти природному виживанню дитини.

Поводження з людськими ембріонами та втручання в них

«Неморальним є виробляти людські ембріони, призначені для використання як наявний біологічний матеріал», – йдеться в церковному документі.

Церква також відзначає неприпустимість спроб втручання до хромосомної чи генетичної спадщини людини, якщо вони не є лікувальними, а лише спрямовані на продукування людей із вибраною статтю та іншими наперед встановленими якостями. Ці маніпуляції суперечать особистій гідності людської істоти, її цілості та унікальній і неповторній тотожності.

Опубліковано: «Духовна велич Львова»

Владика Володимир освятив каплицю в реабілітаційному центрі для військових на Львівщині

27 липня єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир освятив каплицю в реабілітаційному центрі «Прикордонник» у Немірові.

Вітальне слово архиєрея: «Дорога родино нашого госпіталю «Прикордонник»! Ось ми освятили цей храм. У майбутньому він буде серцем цієї установи. Ця будівля реабілітації буде легеньми цієї установи. Бо таким є людський організм, який потребує серця, легень, мозку і всього, що є в середині людини.

У гарний празник св. Пантелеймона – цілителя, чудотворця та великомученика. Це є велике свято, бо є днем цього госпіталю.

Чому ми називаємо його цілителем? Бо він зцілював комплексно: фізично і духовно. Людина є цілісна, яка має душу і тіло.

Для цього маємо цей святий храм, щоб ви могли завжди до нього приходити. Чи на моління, чи у приватній тихій молитві. Щиро дякую всім, хто спричинився до побудови. Дякую пану командирі, що нас сьогодні всіх зібрав в одну велику родину. Він є батьком, господарем цього місця. Так, як кожна родина потребує батька, матері, таким він є для нас. Стараймося його слухати, наскільки можемо. Бо це все для нашого добра. Дякую нашому капелану за служіння і всім отцям, які сьогодні прибули для молитви. Нехай Господь усім нам товаришує на дорогах життя».

Пресслужба Львівської архієпархії

«Бажаю бути близькими приятелями Бога!» – владика Володимир звершив дияконське рукоположення Володимира Кульпи

«Сьогодні ми наповнені вдячністю за нашого співбрата Володимира, який через дияконське рукоположення закорінюється в служіння Божому народові. Ісус Христос, кличучи людину до служіння, пропонує свою особливу дружбу. Вкінці євангельського уривку чуємо, що Ісус переплив на човні на інший берег, у своє місто. Тобто додому. Ісус Христос прагне своїм домом зробити моє серце. Тоді там не буде місця на зло. Бажаю диякону Володимирі, вам та собі бути близькими приятелями Бога!» – так побажав єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир під час проповіді у 5-ту неділю по Зісланню Святого Духа у Гарнізонному храмі свв. апп. Петра і Павла, звершуючи дияконське рукоположення Володимира Кульпи.

«Нехай святі Борис, Гліб та великомучениця Христина супроводжують Михайла та всіх нас!» – владика Володимир рукоположив на диякона Михайла Філянця

«Сьогодні стаємо свідками дияконського рукоположення нашого співбрата Михайла. День рукоположення є великим святом, а потім приходять будні, коли нас ніхто не бачить, ми лишаємося на одинці з служінням. Нас супроводжують сумніви, можливо, питання, чи це моя дорога. Сам факт чи посвідчення рукоположення не врятує, якщо не будемо щиро служити. Є немало спокус, щоб відійти, є багато пропозицій в житті. А чи мені цього треба? На всі наші виклики чи питання неможливо дати відповідь розумом. Бог кличе до цього служіння, ми цього самі не могли придумати, хоча дали свідомо згоду. Але Бог дає ласку». Про це сказав владика Володимир під час проповіді в Архикатедральному соборі святого Юра з нагоди дияконського рукоположення Михайла Філянця 24 липня, на свято святих Бориса та Гліба й великомучениці Христини.

Пресслужба Львівської архієпархії

Архієпископ Кьольна завітав до Львівської архієпархії

В межах візиту до України 17-18 серпня архієпископ Кьольна (Німеччина) кардинал Райнер Марія Велькі продовжив душпастирський візит до Львова. У суботу, 17 серпня, архієпископ взяв участь у похороні трьох Героїв у Гарнізонному храмі, ознайомився з опікою Церкви над сиротами при Домі милосердя «Центру опіки сиріт», зустрівся з родинами загиблих на Личаківському кладовищі, відвідав Львівську духовну семінарію, а також сестер зі Згромадження святого Йосифа у Львові. А у неділю, 18 серпня, делегація відвідала УКУ та один з військових госпіталів міста.

Разом з кардиналом приїхали Надім Амманн, директор департаменту «Глобальна Церква», і Вольфрам Ебергардт, директор відділу комунікації архієпархії Кьольна. У Львові делегацію супроводжував єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир.

Метою візиту до України архієпископа Кьольна була необхідність виявити особисту солідарність з нашим народом, а також бажання молитися разом з українцями за мир в Україні і бути фізично поруч впродовж шести днів.

Пресслужба Львівської архієпархії

У День Незалежності владика Володимир молився на могилах Захисників

У день 33-ої річниці Незалежності України, 24 серпня, на Личаківському кладовищі у Львові, за участі єпископа-помічника Львівської архієпархії Володимира та військових капеланів, вшанували пам'ять Захисників України. У молитовному заході також взяли участь єпископи і священники ПЦУ, представники влади різних рівнів, військовослужбовці, працівники ДСНС та національної поліції, волонтери, представники громадськості, рідні загиблих Героїв та чисельно зібрані львів'яни.

Присутні молитвою, лампадками та квітами вшанували Захисників на трьох полях: на могилах новітніх Героїв, а також на могилах Героїв Небесної Сотні та учасників АТО/ООС на полях почесних поховань № 67 і № 76.

«У День Незалежності України збираємося на одному зі святих місць Львова – Личаківському цвинтарі. Ми звершили моління на могилах Героїв, наших Захисників. Ми себе взаємно вітаємо з цим днем», – зазначив архиєрей.

Він зауважив, що Незалежності України сьогодні 33 роки, а саме в такому віці Ісус Христос був розп'ятий, страждав, але також Воскрес із мертвих. «Ми також є на пасхальній дорозі України, де нам в особливий спосіб товаришує Ісус Христос у напрямку Воскресіння, у напрямку перемоги добра над злом, – ствердив єпископ-помічник Львівський. – Обіймімо любов'ю цей день, як рідне дитя! Пам'ятаймо про тих, хто нам його дарує, зокрема, ціною власного життя!» – закликав він наостанок.

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир освятив каплицю Покрову Пресвятої Богородиці на Яворівському полігоні

16 серпня на Яворівському полігоні відбулося освячення каплиці Покрову Пресвятої Богородиці. Освячення звершив єпископ-помічник Львівської архієпархії преосвященний владика Володимир. У спільній молитві єдналися капелани Львівського гарнізону УГКЦ і ПЦУ.

Важливо, що цю каплицю воїни будували своїми руками. Святиня стане для захисників місцем молитви та духовного відновлення.

У Буенос-Айресі відзначили 100-річчя від дня заснування товариства «Просвіта»

11 серпня в катедральному соборі Покрову Пресвятої Богородиці УГКЦ у Буенос-Айреській єпархії (Аргентина) відбулися святкування, присвячені 100-річчю від дня заснування культурного товариства «Просвіта».

Урочистості ювілею розпочалися Архирейською Божественною Літургією, яку звершив владика Данило Козлинський у співслужінні численного духовенства єпархії. У проповіді єпископ наголосив на єднанні та міжінституційній праці українських організацій в Аргентині на благо, підтримку та розбудову України.

Святкові заходи при катедральному соборі відвідали президент Світового конгресу українців Павло Грод, президент Українського конгресового комітету, Почесний консул Андрій Футей і представники канадського Інституту українських студій при Альбертському університеті м. Торонто.

Президент СКУ Павло Грод, звертаючись до української громади, зазначив, що «духовне, громадське та культурне життя повинно починатися та активно розвиватися в Церкві». «Громада є сильною тоді, коли об'єднана, а цю силу та єдність може гарантувати Церква», – запевнив Павло Грод.

Вірні також вшанували пам'ять членів товариства «Просвіта» спільною молитвою під час панахиди. Захід супроводжувала капела бандуристів при організації «Просвіта». Завершилася подія спільним виконанням духовного гімну «Боже великий, єдиний».

Пресслужба єпархії Покрову Пресвятої Богородиці в Буенос-Айресі

На Донеччині відбувся з'їзд спільнот «Матері в молитві» Донецького екзархату УГКЦ

10 серпня на парафії Преображення Господнього в Новодонецьку відбувся черговий з'їзд спільнот «Матері в молитві» Донецького екзархату УГКЦ. Сюди приїхали матері із Запоріжжя, Кривого Рогу, Кам'янського, Олександрівки, Токмака і Петрівки Першої.

Архирейську Божественну Літургію з нагоди з'їзду очолив єпископ-помічник Донецького екзархату Максим Рябуха. Із ним співслужили о. Стефан Попадюк, адміністратор парафії, о. Ігор Пагулич, о. Іван Талайло й о. Мирослав Романів. Участь у молитві взяли також семінаристи Київської Трьохсвятительської духовної семінарії.

На важливості спільноти «Матері в молитві» наголосив о. Ігор Пагулич, зазначивши, що «такі зустрічі є нагодою, щоб поділитися своїм наболілим та засвідчити Божу силу у важких, часто безнадійних, життєвих ситуаціях».

Парафіянка й учасниця з'їзду Віра Зайчук від імені всієї спільноти висловила слова вдячності священикам. Вона також поділилася своїми переживаннями: «З'їзд відбувся в найнеспокійнішому регіоні наших парафій – у Донецькій області, селищі Новодонецьке. Нам дуже хотілося підтримати їх своєю присутністю на спільній молитві за наших дітей, за наші українські сім'ї, за хлопців і дівчат, які боронять нашу країну, за справедливий і такий довгоочікуваний мир. Коли ми зустрічаємося, молимося ще натхненніше! Наші молитви лунають ще гучніше, і ми відчуваємо, що сила Бога торкається нас!»

Пресслужба Донецького екзархату

Владика Володимир очолив моління під час багатотисячного похорону львівської професорки та мовознавці Ірини Фаріон

22 липня 2024 року єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир очолив Чин похорону у Гарнізонному храмі свв. апп. Петра та Павла убитої у Львові філологині та мовознавиці Ірини Фаріон. У молитві з архиєреем єдналися чисельно зібране духовенство, родина загиблої, академічне середовище Львова, представники громадських та політичних організацій та тисячі львів'ян.

У духовному слові владика Володимир закликав усіх присутніх уважно прослухати і запам'ятати останню лекцію Ірини Фаріон, якою став її похорон. «Світлої пам'яті Ірина у день свого похорону збирила всіх нас на лекцію. Ця лекція не так про неї, як про нас і для нас. На цій лекції під час обряду похорону чуємо євангельське слово Івана. Він нас запевняє, цитуючи Ісуса Христа: «Хто слухає Моє слово і вірує в Того, Хто Мене послав, той має життя вічне і на суд не приходить, бо від смерті перейшов до гріха» (Ів. 5, 24-25)», – зазначив архиєрей.

«Слухати слово – означає перебувати у діалозі. Хто перебуває у діалозі та єдності з Богом, той не має шансів померти, навіть якщо завершує земний шлях. Бо далі є вічність», – ствердив він.

Владика Володимир закликав усіх, хто прийшов на похорон, запитати себе про те, як часто кожен з нас думає про вічність? У що чи в Кого ми віримо? «Не йдеться про те, щоби в нас розбудити страх судом чи засудом. Страх не є найкращим педагогом. Навпаки – йдеться про закорінення у Божій любові», – підкреслив єпископ-помічник.

«Нехай Господь Бог дарує Ірині вічні обійми і підтримає тих, хто за нею сумує! А ми дякуємо їй сьогодні за нинішню лекцію для нас», – сказав у другій половині свого слова владика Володимир.

«29 квітня 1964 року побачила світло світу Ірина. Етимологічно ім'я Ірина означає «мир». Ми так прагнемо миру. Це слово постійно є у вухах і у устах нашого народу. Ірина прожила діамантове життя. Тут не йдеться про багатство, бо знаємо, як вона жила. Діамантовий ювілей життя відсвяткувала. Світлої пам'яті Ірина була філологинею, мовознавицею. Філологія дослівно означає любов до слова. Вона любила рідне слово. Чітко його промовляла, як сама казала: «Мова – це наш дім». Це не є якась формальність. Кожна людина повинна прагнути, щоб їй було комфортно та зручно у власному домі», – зазначив він.

«Не все вдається без боротьби. Життя завершується тоді, коли закінчується боротьба. З іншої сторони, боротьба починається тоді, коли закінчуються сили. Це послання Ірини до нас. Це своєрідне домашнє завдання на кінець сьогоднішньої її лекції для нас. Чи була вона досконалою людиною? Напевно, ні. Чому? Бо на землі нема досконалих людей. Тому ми так численно прийшли сьогодні молитися за упокій її душі, а також від неї навчитися, бо ми покликанні для того, щоб жити. Людина, яка приймає Бога у своє життя, перебуває з ним у єдності, діалозі, через біологічну смерть переходить до вічності», – додав владика Володимир.

Після молитви процесійна хода урочисто вирушила на Личаківське кладовище. Поховали Ірину Фаріон на центральній алеї поля № 22, неподалік могили Володимира Івасюка.

Пресслужба Львівської архієпархії

Упокоївся в Бозі владика Василь Медвіт

12 вересня 2024 року о 20:00 місцевого часу на 76-му році життя, після тривалої хвороби, упокоївся в Бозі єпископ-емерит Василь Медвіт. Владика відійшов у вічність в монастирі отців-василіян у Варшаві.

Біографічна довідка

Владика Василь Медвіт, ЧСБВ, з 1994 по 2013 рік здійснював активне єпископське служіння, зокрема в Україні. Він служив як єпископ-помічник Львівської архієпархії поруч із Блаженнішим Мирославом Іваном кардиналом Любачівським, був апостольським візитатором для вірних УГКЦ у Казахстані та Середній Азії, а також екзархом Києво-Вишгородського екзархату з осідком у Києві. За 2 роки він разом із протодияконом Михайлом Продиусом відвідав майже всі греко-католицькі громади і парафії цього екзархату. Крім цього, владика Василь виконував обов'язки секретаря Синоду Єпископів УГКЦ і служив єпископом Курії Верховного Архієпископа поруч із Блаженнішим Любомиром Гузаром. Також він був єпископом-помічником Донецько-Харківського екзархату УГКЦ.

Цього року єпископ-емерит Василь відзначив потрібний ювілей: 75 років – від дня народження, 40 – ієрейського рукоположення та 30 – архієрейської хіротонії.

Одразу після смерті архієрея Блаженніший Святослав у храмі Успіння Пресвятої Богородиці при монастирі отців-василіян у Варшаві відслужив панахиду за його упокій.

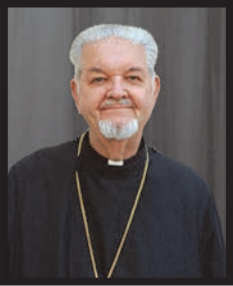
Зранку цього дня Глава Церкви відвідав важкохворого владика Василя, з яким поспілкувався і запевнив у духовній підтримці та молитві за нього.

Молімося за упокій душі новопереставленого слуги Божого архієрея Василя. Нехай Господь прийме його безсмертну душу у свої небесні оселі й оселить там, де немає болі, ні печалі, ні зітхання, але життя безконечне!

Вічна йому пам'ять!

Відійшов у вічність владика Василь Лостен

Із глибоким сумом повідомляємо, що 15 вересня 2024 року, близько 2-ї ночі за місцевим часом, після короткотривалої хвороби упокоївся в Бозі єпископ-емерит Василь Лостен. Владика спочив на 95-му році життя в лікарні м. Стемфорд (США).

Біографічна довідка

Владика Василь Лостен народився 11 травня 1930 у містечку Чесапек-Сіті штату Меріленд (США). Син Івана Лостена і Юлії Петришин. У сім'ї було восьмеро дітей.

Початкову освіту здобув у парафіяльній школі Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії в Елктоні. Середню – у підготовчій школі при семінарії Святого Василя Великого у Стемфорді штату Коннектикут. Вищу – у семінарії Святого Василя Великого у Стемфорді (бакалавр філософії) та Католицькому університеті Америки штату Вашингтон (ліценціат богослов'я).

Рукоположений на священника єпископом Костянтином Богачевським у Філадельфії 10 червня 1957 року. У 1962-1971 роках був особистим секретарем митрополита Філадельфійського Амвросія Сенишина. Згодом призначений архієпархіяльним економом.

25 травня 1971 року в катедральному соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії у м. Філадельфії (США) відбулася його єпископська хіротонія на єпископа-помічника Філадельфійської архієпархії.

Від червня 1976 року до грудня 1977 року виконував обов'язки апостольського адміністратора Філадельфійської митрополії. 20 жовтня 1977 року призначений єпархіяльним єпископом Стемфордської єпархії. Відповідно до кан. 210 Кодексу канонів Східних Церков, досягнувши 75-річного віку, 3 січня 2006 року залишив уряд правлячого єпископа Стемфордської єпархії.

Помер 15 вересня 2024 року у Стемфорді.

Вічна пам'ять!

Вітаємо ювілярів!

Редакція «Мети» широко вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у вересні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у вересні отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

Трагічно загинув диякон д-р Роман Завійський

29 червня 2024 року трагічно загинув у автоаварії отець-диякон Львівської архієпархії д-р Роман Завійський, колишній декан Філософсько-богословського факультету УКУ, а також колишній співкоординатор програми «Київське християнство». Висловлюємо співчуття його дружині пані д-р Галіні Теслюк та їхнім синам Данилові і Миколі та усій родині.

Диякон д-р Роман Завійський як співкоординатор Програми на Філософсько-богословському факультеті брав участь в організації семінарів, виступав під час публічних презентацій, а також долучався як дискусіант під час заходів про київське християнство, особливо у 2017-2018 рр.

Просимо про молитву за блаженний упокій спочилого диякона Романа.

Хай Господь прийме диякона Романа у батьківські обійми та дарує йому Царство Небесне!

Вічна пам'ять!

Редакція газети «Мета»

Ален Делон: Я – побожний католик, хочу католицький похорон

Легенда французького кіно Ален Делон, який помер нещодавно у 88-річному віці, мав особливі побажання щодо свого похорону. Незважаючи на критику, він завжди визнавав себе католиком і хотів, щоб його похорон також був католицьким. Він чітко дав це зрозуміти в одному зі своїх останніх інтерв'ю у 2021 році для «Paris Match»: «Я би хотів католицького похорону». Водночас він не хотів розголосу, вважаючи, що його похорон має бути скромним і стриманим: «Я не хочу публічного похорону. Мене це зовсім не цікавить», – цитує його слова німецьке католицьке агентство KNA.

Актор, який страждав на лімфому, помер 18 серпня близько 3 години ночі у своєму будинку в Дюші, неподалік Парижа, повідомила вранці того дня сім'я зірки.

Делон любив тварин і мав багато собак. «Я хотів би, щоб мене поховали серед моїх тварин», – признався всесвітньвідомий актор, який побудував у своєму маєтку каплицю біля могил своїх 35 собак. Він так любив їх, що, за його словами, вони були «половиною його життя». Коли його запитали, куди він потрапить після смерті – в рай чи пекло, то відповів: «Я думаю, що опинюся десь посередині».

Смерть актора стала сенсацією у всьому світі, особливо в Італії, де він провів більшу частину своєї кар'єри в 1950-х і 1960-х роках.

«Ніколи більше не буде такого актора, як Делон, унікального і безсмертного», – нарікала «Il Corriere della Sera», а «La Stampa» і

«La Repubblica» умістили «Прощання з мітом французького кіно».

Хоча Делон був широко відомий як актор, його часто критикували як особистість. Дехто засуджував його за праві погляди, в тому числі за заяви про необхідність смертної кари, а також за те, що він виступав проти визнання гомосексуалізму «нормальною» сексуальною орієнтацією. Щодо своїх політичних симпатій, то він називав себе деґоллістом, заперечуючи при цьому, що голосував коли-небудь за Ле Пен.

Джерело: Орока

Свідцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилати
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.
Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.
Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора.
Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»
Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____